

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Zamet S.A.

**za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019
wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z badania**

Piotrków Trybunalski, dnia 26 czerwca 2020 roku.

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	5
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITAŁE WŁASNYM.....	6
ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	7
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	7
2. OPIS ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	7
3. ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	8
4. SKŁAD ORGANÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ.....	8
5. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
6. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH.....	9
7. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	12
8. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	13
9. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, A NIE WESZŁY JESZCZE W ŻYCIE.....	16
10. ISTOTNE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI.....	17
11. ZMIANA PREZENTACJI DANYCH FINANSOWYCH.....	38
12. ZMIANA SZACUNKÓW I KOREKTA BŁĘDÓW.....	38
13. SEZONOWOŚĆ DZIAŁALNOŚCI.....	39
14. SEGMENTY BRANŻOWE.....	39
15. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY.....	40
16. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI.....	41
17. KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW.....	42
18. AMORTYZACJA.....	42
19. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	43
20. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA.....	43
21. PRZYCHODY FINANSOWE.....	44
22. KOSZTY FINANSOWE.....	44
23. PODATEK DOCHODOWY.....	44
24. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY.....	45
25. ZYSK / (STRATA) PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	45
26. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	46
27. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS.....	46
28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	46
29. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY.....	48
30. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU.....	48
31. LEASING - SPÓŁKA JAKO LEASINGOBIORCA (OKRES OD 1 STYCZNIA 2019 ROKU – PO WDROŻENIU MSSF 16).....	49
32. LEASING - ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO – SPÓŁKA JAKO LEASINGOBIORCA (OKRES DO 31 GRUDNIA 2018 ROKU - PRZED WDROŻENIEM MSSF 16).....	50
33. AKTYWA NIEMATERIALNE.....	50
34. ZAPASY.....	51
35. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	51
36. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE.....	53
37. POZOSTAŁE AKTYWA OBROTOWE.....	54
38. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENCY.....	54
39. KAPITAŁY WŁASNE.....	54
40. KREDYTY BANKOWE.....	56
41. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	58
42. REZERWY.....	62
43. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG.....	64
44. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	64
45. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	64
46. ZOBOWIĄZANIA DO PONIESIENIA NAKŁADÓW I INNE ZOBOWIĄZANIA DO PONIESIENIA W PRZYSZŁOŚCI.....	65
47. POSTĘPOWANIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.....	65
48. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	66
49. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	67
50. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU.....	67
51. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	68
52. ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO.....	68

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Działalność kontynuowana			
Przychody netto ze sprzedaży	15	203 411	178 612
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	17	(163 458)	(151 668)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		39 953	26 944
Koszty sprzedaży	17	(3 434)	(3 007)
Koszty ogólnego zarządu	17	(19 016)	(17 950)
Pozostałe przychody	20	3 629	4 503
Pozostałe koszty	20	(5 226)	(2 859)
Aktualizacja wartości aktywów trwałych	28	(18 900)	-
Zysk (strata) z tytułu utraty wartości należności		(1 650)	965
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(4 645)	8 596
Przychody finansowe	21	1 406	2 275
Koszty finansowe	22	(2 577)	(2 441)
Zysk (strata) brutto		(5 816)	8 430
Podatek dochodowy	23	(183)	(1 703)
Zysk (strata) netto		(5 999)	6 727
Zysk netto przypisany:			
akcjonariuszom jednostki dominującej		(5 999)	6 727
akcjonariuszom niekontrolującym		-	-
Średnia ważona i średnia ważona rozwodniona liczba akcji		105 920 000	105 920 000
Zysk / (strata) i rozwodniony zysk / (strata) na 1 akcję (zł)	25	(0,0566)	0,0635

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk (strata) netto	(5 999)	6 727
Inne całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu do zysków i strat	500	(332)
Wycena instrumentów zabezpieczających	617	(410)
Podatek dochodowy	(117)	78
Inne całkowite dochody niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków i strat	(112)	(50)
Wycena aktuarialna	(132)	(62)
Podatek dochodowy	20	12
Razem inne całkowite dochody	388	(382)
Całkowite dochody ogółem	(5 611)	6 345
- przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	(5 611)	6 345
- przypadające akcjonariuszom niekontrolującym	-	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Aktywa trwałe		80 956	96 928
Rzeczowe aktywa trwałe	28	77 846	93 824
Aktywa niematerialne	33	481	588
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	24	2 629	2 516
Aktywa obrotowe		119 761	109 898
Zapasy	34	7 819	3 547
Aktywa z tytułu umów	16	34 051	21 249
Należności z tytułu dostaw i usług	35	37 155	40 204
Należności z tytułu podatku dochodowego		430	296
Pozostałe należności	35	8 086	5 269
Pozostałe aktywa finansowe	36	1 248	275
Pozostałe aktywa obrotowe	37	679	597
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	38	26 659	37 183
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	29	3 634	1 278
Aktywa razem		200 717	206 826

	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Kapitał własny	39	114 721	120 332
Kapitał zakładowy		74 144	74 144
Kapitał zapasowy		142 838	136 279
Pozostałe kapitały rezerwowe		5 290	5 290
Zyski zatrzymane / (niepokryte straty)		(107 551)	(95 381)
Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		114 571	120 332
Zobowiązania długoterminowe		23 544	14 509
Kredyty i pożyczki	40	2 547	2 000
Zobowiązania z tytułu leasingu	31	9 358	1 767
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	24	1 038	1 188
Rezerwy długoterminowe	42	10 601	9 554
Zobowiązania krótkoterminowe		62 452	71 985
Kredyty i pożyczki	40	19 035	42 301
Zobowiązania z tytułu leasingu	31	1 976	524
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	43	17 493	14 365
Zobowiązania z tytułu umów	16	7 651	2 191
Rezerwy krótkoterminowe	42	3 198	4 658
Pozostałe zobowiązania	44	13 099	7 946
Kapitał i zobowiązania razem		200 717	206 826

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
<u>Działalność operacyjna</u>		
Zysk (strata) brutto	(5 816)	8 430
Korekty razem	24 446	(5 930)
Amortyzacja	9 562	9 025
Odsetki	1 317	1 039
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	(917)	(1 865)
Odpis aktualizujący aktywa trwałe	18 900	-
Zmiana stanu rezerw	(413)	(8 847)
Zmiana stanu zapasów	(4 272)	3 447
Zmiana stanu należności	232	605
Zmiana stanu aktywów z tytułu umów	(12 802)	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	8 281	(6 692)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów	5 460	-
Podatek dochodowy zapłacony	(510)	(1 856)
Inne korekty	(392)	(786)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	18 630	2 500
<u>Działalność inwestycyjna</u>		
Wpływy	513	10 347
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	513	8 413
Z aktywów finansowych	-	1 934
Wydatki	(4 873)	(10 976)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(4 873)	(10 976)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 360)	(629)
<u>Działalność finansowa</u>		
Wpływy	-	30 739
Kredyty i pożyczki	-	30 739
Wydatki	(24 794)	(10 332)
Spląty kredytów i pożyczek	(22 719)	(8 633)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu	(942)	(660)
Odsetki	(1 133)	(1 039)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(24 794)	20 407
Przepływy pieniężne netto razem	(10 524)	22 278
Środki pieniężne na początek okresu	37 183	14 905
Środki pieniężne na koniec okresu	26 659	37 183

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane / (niepokryte straty)	Kapitał własny Razem
Stan na 1 stycznia 2019 r.	74 144	136 279	5 290	(95 381)	120 332
Zysk (strata) netto za okres	-	-	-	(5 999)	(5 999)
Inne całkowite dochody	-	-	-	388	388
Razem całkowite dochody	-	-	-	(5 611)	(5 611)
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy	-	6 559	-	(6 559)	-
Stan na 31 grudnia 2019 r.	74 144	142 838	5 290	(107 551)	114 721
Stan na 1 stycznia 2018 r.	74 144	132 872	5 290	(98 319)	113 987
Zysk (strata) netto	-	-	-	6 727	6 727
Inne całkowite dochody	-	-	-	(382)	(382)
Razem całkowite dochody	-	-	-	6 345	6 345
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy	-	3 407	-	(3 407)	-
Stan na 31 grudnia 2018 r.	74 144	136 279	5 290	(95 381)	120 332

ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Grupa Kapitałowa ZAMET („Grupa”) składa się z ZAMET S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2019 obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

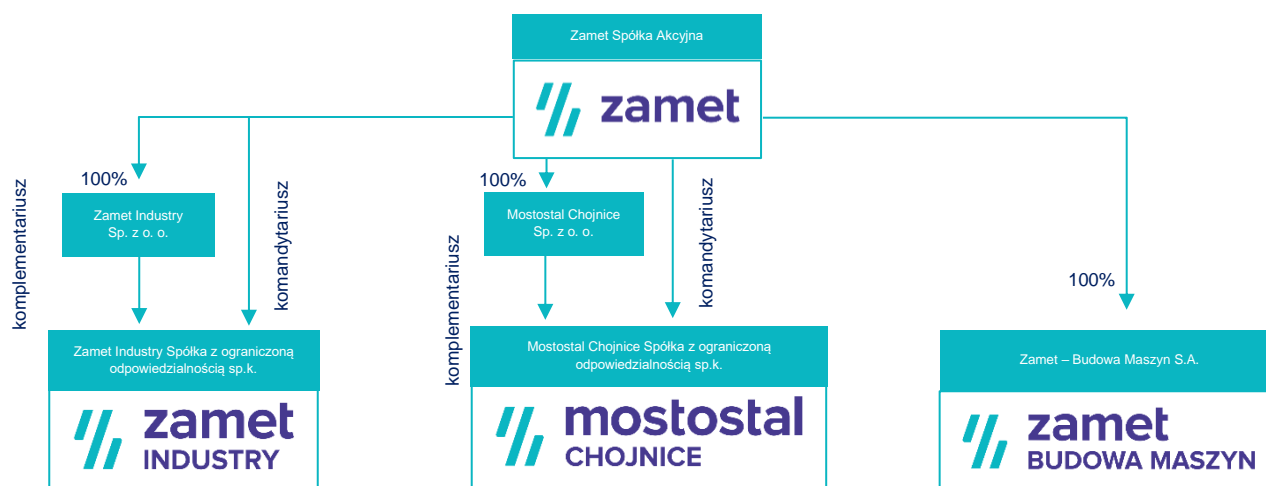
Jednostką dominującą Grupy jest Zamet S.A. wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: 0000340251. Spółce nadano numer statystyczny REGON 100538529.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Bezpośrednią kontrolę nad Grupą sprawuje TDJ EQUITY III Sp. z o. o. Pośrednią kontrolę nad Grupą sprawuje TDJ S.A. Podmiotem sprawującym kontrolę nad Grupą na najwyższym szczeblu jest Pan Tomasz Domogała (Przewodniczący Rady Nadzorczej Zamet S.A.)

2. OPIS ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ

Struktura Grupy Kapitałowej Zamet na dzień 31 grudnia 2019 roku była następująca:

STRUKTURA ORGANIZACYJNA GRUPY KAPITAŁOWEJ ZAMET

Zamet Spółka Akcyjna z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim, (jednostka dominująca, Emitent), zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000340251.

Przed dniem 2 stycznia 2018 roku, w ramach spółki funkcjonowały dwa zakłady produkcyjne: w Piotrkowie Trybunalskim oraz w Chojnicach, które w dniu 2 stycznia 2018 roku zostały wniesione jako aport Zamet Spółki Akcyjnej do spółek komandytowych, odpowiednio pod firmą: Zamet Industry Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. oraz Mostostal Chojnice Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. Od dnia 2 stycznia 2018 roku, spółka Zamet S.A. prowadzi działalność o charakterze holdingowym oraz świadczy usługi wsparcia dla jednostek podporządkowanych w obszarze obsługi kadrowo-płacowej, rachunkowej, kontrolingu oraz IT. Spółka jest emitentem papierów wartościowych, dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Zamet Industry spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim (jednostka zależna), zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000689389. Jedyńm wspólnikiem jest Zamet S.A. posiadający tym samym 100% udziału w ogólnej liczbie głosów. Zamet Industry Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest wspólnikiem komplementariuszem w Zamet Industry Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim.

Zamet Industry spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim (jednostka zależna), zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000701148. Wspólnikami spółki są Zamet S.A. (komandytariusz) oraz Zamet Industry Sp. z o.o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim (komplementariusz). Wartość wkładu wniesionego oraz wysokość sumy komandytowej wynosi 18.424,7 tys. zł. Zamet Industry Sp. z o.o. Sp. k. prowadzi działalność o charakterze produkcyjno – usługowym w branży konstrukcji stalowych oraz maszyn i urządzeń dla przemysłu.

Mostostal Chojnice spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Chojnicach (jednostka zależna), wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000685947. Jedyńm wspólnikiem jest Zamet S.A. posiadający tym samym 100% udziału w ogólnej liczbie głosów. Mostostal Chojnice Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest wspólnikiem komplementariuszem w Mostostal Chojnice Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w Chojnicach.

Mostostal Chojnice spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Chojnicach (jednostka zależna), wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000699539. Wspólnikami spółki są Zamet S.A. (komandytariusz) oraz Mostostal Chojnice Sp. z o.o. z siedzibą w Chojnicach (komplementariusz). Wartość wkładu wniesionego oraz wysokość sumy komandytowej 46.135,0 tys. zł. Mostostal Chojnice Sp. z o.o. Sp. k. prowadzi działalność o charakterze produkcyjno – usługowym w branży konstrukcji stalowych oraz maszyn i urządzeń dla przemysłu.

Zamet Budowa Maszyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Tarnowskich Górach (jednostka zależna), wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000289560. W ramach spółki funkcjonuje także zakład w Bytomiu, przy ul. Fabrycznej 1, powstały w oparciu o wydział mechaniczny dawnej Huty Zygmunt S.A. nie stanowiący oddziału w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. 2004 nr 173 poz. 1807 z późn. zm.). Jedyńm akcjonariuszem Zamet Budowa Maszyn S.A. jest Zamet S.A. posiadając tym samym 100% akcji w kapitale zakładowym dających tyle samo głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Spółka prowadzi działalność o charakterze produkcyjno – usługowym w branży konstrukcji stalowych oraz maszyn i urządzeń dla przemysłu. Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęte są wszystkie wyżej wymienione spółki.

3. ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ

W okresie sprawozdawczym oraz po jego zakończeniu, do dnia publikacji niniejszego raportu, nie wystąpiły zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Emitenta.

4. SKŁAD ORGANÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Zarząd

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku wychodzili:

- Artur Jeziorowski - Prezes Zarządu
- Adrian Smeja - Wiceprezes Zarządu ds. finansowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem wystąpiły następujące zmiany osobowe w zarządzie Emitenta:

- Pan Przemysław Kozłowski, pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu, złożył rezygnację z pełnionej funkcji w przedsiębiorstwie Emitenta, z dniem 7 maja 2019 roku (wraz z upływem tego dnia).
- Z dniem 8 maja 2019 roku, Rada Nadzorcza Emitenta powołała w skład zarządu Pana Adriana Smeję, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. finansowych. Pan Adrian Smeja jest odpowiedzialny za obszar finansów i sprawozdawczości Grupy Zamet.

Poza zmianą opisaną powyżej w okresie od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie miały miejsca inne zmiany w składzie zarządu Emitenta.

W okresie sprawozdawczym, Zarząd kierował całokształtem działalności Spółki, prowadził politykę i bieżące sprawy Spółki oraz reprezentował ją na zewnątrz zgodnie z KSH i statutem Spółki. W okresie sprawozdawczym, w Zarządzie Spółki zasiadali wyłącznie mężczyźni.

Rada Nadzorcza

W skład Rady Nadzorczej jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku wychodzili:

- Tomasz Domogała – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Czesław Kisiel - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Magdalena Zajączkowska-Ejsymont - Członek Rady Nadzorczej
- Jacek Leonkiewicz - Członek Rady Nadzorczej
- Tomasz Kruk – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- Dorota Wyjadłowska - Niezależny Członek Rady Nadzorczej

W dniu 27 czerwca 2019 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Zamet S.A., które powołało do składu Rady Nadzorczej Emitenta, na kolejną wspólną dwuletnią kadencję, dotychczasowych jej członków.

W dniu 22 sierpnia 2019 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o wyborze na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Tomasza Domogałę oraz uchwałę o wyborze na Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Czesława Kisielea.

Z dniem 30 listopada 2019 roku Pan Michał Nowak złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Emitenta.

Poza zmianami opisanymi powyżej w okresie od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie miały miejsca inne zmiany w składzie Rady Nadzorczej Emitenta.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca inne zmiany w składzie Rady Nadzorczej Emitenta.

Rada Nadzorcza Zamet S.A. jest stałym organem nadzoru i kontroli Spółki. Rada Nadzorcza działa na podstawie KSH, Statutu Spółki oraz Regulaminu Rady Nadzorczej.

W Spółce funkcjonują komitety działające w ramach Rady Nadzorczej, zajmujące się sprawami wg przypisanej właściwości. Komitety wspierają działania Rady oraz pełnią funkcje konsultacyjne i doradcze. Zadania komitetów są realizowane poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, rekomendacji, wniosków, opinii i sprawozdań, w szczególności w formie uchwał komitetu.

5. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 26 czerwca 2020 roku.

6. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej dokonania osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Grupa występuje jako leasingobiorca

Grupa występuje jako strona umów leasingu. Grupa ocenia w momencie zawarcia umowy czy umowa jest leasingiem lub zawiera leasing. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Ujmowanie przychodów i kosztów

Z chwilą podpisania umowy z klientem, kierownictwo dokonuje oceny czy przychód powinien być ujmowany w określonym momencie czy w miarę upływu czasu. Dla umów z których przychód powinien być rozpoznawany w miarę upływu czasu Grupa dokonuje oceny stopnia zaawansowania umowy (wypełnienia zobowiązania). Stosowanie metody stopnia zaawansowania wymaga szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, ale oczekuje się, że koszty poniesione podczas spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia zostaną odzyskane, Grupa ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia. Stopień zaawansowania kontraktu określany jest stosunkiem kosztów poniesionych do kosztów prognozowanych. Wycena kontraktów długoterminowych w zakresie oceny stopnia zaawansowania kontraktów oraz wyniku na kontraktach szczegółów zostały opisane w polityce rachunkowości (nota 10).

Niepewność szacunków i założeń

Grupa dokonuje szacunków, osądów i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne, plany na przyszłość oraz inne istotne czynniki. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych szacunków. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych.

Poniżej opisano podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności i szacunków występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia. Patrz również informacje dotyczące COVID-19 (koronawirusa) opisane w nocie 52. *Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego.*

Utrata wartości aktywów trwałych

Na dzień bilansowy Grupa dokonała analizy w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości składników aktywów trwałych. Wyniki analizy zostały opisane w nocie 28 *Rzeczowe aktywa trwałe.*

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa dokonała weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków i nie zidentyfikowano konieczności zmiany stawek amortyzacyjnych.

Utrata wartości należności handlowych

Grupa wykorzystuje macierze rezerw do wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do należności handlowych. W celu ustalenia oczekiwanych strat kredytowych, należności handlowe zostały pogrupowane na podstawie podobieństwa charakterystyki ryzyka kredytowego. Grupa wykorzystuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 10.

Podatek odroczony

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Grupa dokładnie ocenia charakter i zakres dowodów uzasadniających wniosek, iż jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty przyszły dochód do opodatkowania wystarczający do odliczenia od niego nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub innych ujemnych różnic przejściowych.

Przy ocenie, czy osiągnięcie przyszłych dochodów do opodatkowania jest prawdopodobne (prawdopodobieństwo powyżej 50%), Grupa uwzględni wszystkie dostępne dowody, zarówno te potwierdzające istnienie prawdopodobieństwa, jak i te świadczące o jego braku.

Rozliczenia podatkowe

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

Mając na uwadze powyższe i w świetle posiadanej dokumentacji, Grupa nie widzi uzasadnionych podstaw do zakwestionowania transakcji ujętych w sprawozdaniu finansowym.

7. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień bilansowy Grupa prezentuje aktywa obrotowe netto w wysokości 57 309 tysięcy PLN. W finansowaniu działalności Grupa wykorzystuje krótkoterminowe instrumenty finansowe, głównie w postaci kredytów w rachunku bieżącym, których szczegóły zostały przedstawione w nocie 40 dodatkowych not objaśniających niniejszego sprawozdania finansowego. Zgodnie z zawartymi umowami Grupa jest zobowiązana do realizacji wymogów, w tym między innymi do terminowej obsługi zadłużenia oraz spełniania określonych wskaźników finansowych, które na dzień 31 grudnia 2019 zostały spełnione.

Zarząd jednostki dominującej przygotował analizy dla Grupy na rok 2020, zakładające negatywny wpływ pandemii COVID-19 na działalność Grupy. Do najistotniejszych przyjętych założeń należą szacunki w zakresie planowanej kontraktacji na rok 2020, natomiast do najistotniejszych ryzyk należy odzyskanie należnych Grupie kwot w kontekście wypłacalności dłużników, w którym to obszarze do daty przygotowania niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie odnotowała znaczącego wzrostu opóźnień.

Podsumowując, Zarząd zidentyfikował istnienie okoliczności związanych z wpływem pandemii COVID-19 na działalność Grupy szerzej opisane w nocie 52 Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego. W wyniku przeprowadzonych analiz obejmujących m.in. obszary zabezpieczenia kontynuowania działalności operacyjnej, płynności i finansowania, nie identyfikuje istotnego ryzyka dla kontynuacji działalności w przewidywanej przyszłości, w tym z uwzględnieniem opisanych w wyżej wymienionej nocie zdarzeń.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej. Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w polskich złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

W Grupie nie występuje sezonowość i cykliczność działalności.

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w polskich złotych (PLN), które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej i jednostek zależnych.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

8. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku zatwierdzonym do publikacji w dniu 29 kwietnia 2019 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później.

Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 Leasing („MSSF 16”). Pozostałe nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje, które mają zastosowanie po raz pierwszy w 2019 roku nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 16 Leasing

MSSF 16 zastępuje MSR 17 Leasing („MSR 17”) oraz związane z nimi interpretacje. Standard określa zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania leasingu i wymaga, aby leasingobiorcy rozliczali większość umów leasingowych w ramach jednego modelu bilansowego.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmieniona w stosunku do MSR 17. Leasingodawcy będą nadal klasyfikować leasing jako operacyjny lub finansowy, stosując podobne zasady jak w MSR 17. Dlatego też MSSF 16 nie miał wpływu na leasing, w którym Grupa jest leasingodawcą.

Grupa posiada umowy leasingu wieczystej dzierżawy nieruchomości oraz maszyn, pojazdów i sprzętu biurowego. Przed przyjęciem MSSF 16, Grupa klasyfikowała każdy z leasingów (jako leasingobiorca) na dzień rozpoczęcia okresu leasingu jako leasing finansowy lub operacyjny. Leasing był klasyfikowany jako finansowy, jeżeli zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zostały przeniesione na Grupę. W przeciwnym razie leasing był klasyfikowany jako operacyjny. Leasing finansowy był kapitalizowany w wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia okresu leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeżeli była ona niższa od wartości godziwej. Opłaty leasingowe były rozdzielane pomiędzy odsetki (ujęte jako koszty finansowe) i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu. W leasingu operacyjnym przedmiot umowy nie był aktywowany, a opłaty leasingowe były ujmowane jako koszty najmu w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres leasingu.

Po przyjęciu MSSF 16 Grupa zastosowała jedno podejście do ujmowania i wyceny dla wszystkich umów leasingu, których jest leasingobiorcą, z wyjątkiem leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości. Grupa ujęła zobowiązania z tytułu leasingu oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania aktywów bazowych.

Grupa wdrożyła MSSF 16 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania pozwalającego na stosowanie standardu tylko w odniesieniu do umów, które zostały wcześniej zidentyfikowane jako umowy leasingu zgodnie z MSR 17 w dniu pierwszego zastosowania. Grupa zdecydowała się również skorzystać ze zwolnień z tytułu ujęcia umów leasingowych, których okres leasingu w dniu rozpoczęcia wynosi 12 miesięcy lub krócej i które nie zawierają opcji zakupu („leasing krótkoterminowy”) oraz umów leasingowych, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość („aktywa o niskiej wartości”).

Ponadto Grupa skorzystała z następujących dopuszczalnych praktycznych rozwiązań w odniesieniu do leasingów uprzednio sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17:

- Grupa zastosowała jedną stopę dyskonta dla portfela leasingów o podobnych cechach,
- Grupa zastosowała uproszczone podejście w odniesieniu do umów leasingu, których okres kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia pierwszego zastosowania, polegające na ujęciu tych leasingów zgodnie z wymogami dotyczącymi krótkoterminowych umów leasingu oraz przedstawieniu kosztów z nimi związanych w ujawnieniu obejmującym poniesione koszty krótkoterminowych umów leasingowych.
- Grupa wyłączyła początkowe koszty bezpośrednie z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania.

W wyniku wdrożenia MSSF 16 Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania w wartości równej zobowiązaniom z tytułu leasingu (w przypadku prawa wieczystego użytkowania, skorygowanej o kwoty wszelkich płatności odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania). Średnioważona stopa dyskontowa przyjęta na moment pierwszego zastosowania standardu wyniosła 5,89%.

Wpływ MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (zwiększenie /(zmniejszenie)) na dzień pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 roku:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień:	31 grudnia 2018 *	Wpływ MSSF 16	1 stycznia 2019
Aktywa			
Aktywa trwałe	96 928	7 476	104 404
Rzeczowe aktywa trwałe:	93 823	7 476	101 299
- środki trwałe	87 889	7 476	95 365
Aktywa razem	206 827	7 476	214 303
Pasywa			
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	86 495	7 476	93 971
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 291	7 476	9 767
- długoterminowe	1 767	6 897	8 664
- krótkoterminowe	524	579	1 103
Pasywa razem	206 827	7 476	214 303

* według zatwierdzonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

Pozostałe

1. Interpretacja KIMSF 23 *Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego*

Interpretacja wyjaśnia sposoby ujmowania i wyceny podatku dochodowego zgodnie z MSR 12, jeżeli istnieje niepewność związana z jego ujęciem. Nie dotyczy ona podatków ani opłat nieobjętych zakresem MSR 12, ani też nie obejmuje wymogów dotyczących odsetek i kar związanych z niepewnym ujmowaniem podatku dochodowego. Interpretacja dotyczy w szczególności:

- odrębnego uwzględniania przez jednostkę przypadków niepewnego traktowania podatkowego;
- założeń czynionych przez jednostkę co do kontroli ujęcia podatku przez organy podatkowe;
- sposobu, w jaki jednostka ustala dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe;
- sposobu, w jaki jednostka uwzględni zmiany faktów i okoliczności.

Jednostka musi ustalić, czy rozpatruje każde niepewne ujęcie podatkowe osobno, czy też łącznie z jednym lub większą liczbą innych niepewnych ujęć. Należy postępować zgodnie z podejściem, które lepiej przewiduje rozwiązanie niepewności. Interpretacja nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

2. Zmiany do MSSF 9: *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą*

Zgodnie z MSSF 9 instrument dłużny może być wyceniony według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, pod warunkiem, że umowne przepływy pieniężne to wyłącznie spłaty kapitału i odsetki od niespłaconej kwoty głównej (kryterium SPPI), a instrument jest utrzymywany w ramach odpowiedniego modelu biznesowego dla tej klasyfikacji. Zmiany do MSSF 9 precyzują, że składnik aktywów finansowych spełnia kryterium SPPI bez względu na zdarzenie lub okoliczność, która powoduje przedterminowe rozwiązanie umowy i niezależnie od tego, która strona płaci lub otrzymuje uzasadnioną rekompensatę za wcześniejsze rozwiązanie umowy.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

3. Zmiany do MSR 19: *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu*

Zmiany do MSR 19 precyzują, że w przypadku zmiany, ograniczenia lub rozliczenia programu w trakcie rocznego okresu sprawozdawczego, jednostka jest zobowiązana do ustalenia bieżącego kosztu usługi za pozostałą część okresu po zmianie, ograniczeniu lub rozliczeniu programu, przy zastosowaniu założeń aktuarialnych wykorzystanych do ponownej wyceny zobowiązania (składnika aktywów) netto z tytułu określonych świadczeń, odzwierciedlającego korzyści oferowane w ramach programu oraz aktywa programu po tym zdarzeniu. Jednostka jest również zobowiązana do określenia odsetek netto za pozostałą część okresu po zmianie, ograniczeniu lub rozliczeniu programu przy użyciu zobowiązania (składnika aktywów) netto z tytułu określonych świadczeń odzwierciedlającego korzyści oferowane w

ramach programu i aktywa programu po tym zdarzeniu oraz stopę dyskontową zastosowaną do ponownej wyceny zobowiązania (składnika aktywów) netto z tytułu określonych świadczeń.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

4. Zmiany do MSR 28: *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*

Zmiany precyzują, że jednostka stosuje MSSF 9 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, ale co do zasady stanowi część inwestycji netto jednostki w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu (udziały długoterminowe). Wyjaśnienie to jest istotne, ponieważ sugeruje, że oczekiwany model strat kredytowych w MSSF 9 ma zastosowanie do takich udziałów długoterminowych.

Zmiany precyzują również, że stosując MSSF 9 jednostka nie bierze pod uwagę strat jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ani żadnych strat z tytułu utraty wartości inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które wynikają ze stosowania MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych*.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

5. Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017

MSSF 3 *Połączenia jednostek*

Zmiany wyjaśniają, że gdy jednostka uzyskuje kontrolę nad jednostką, która jest wspólnym działaniem, stosuje wymogi dotyczące połączenia jednostek realizowanego etapami, w tym dokonując ponownej wyceny uprzednio należących do niej udziałów we wspólnym działaniu według wartości godziwej. W ten sposób jednostka przejmująca dokonuje ponownej wyceny wszystkich uprzednio należących do niej udziałów we wspólnym działaniu.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*

Zmiany precyzują, że strona, która uczestniczy we wspólnym działaniu, lecz nie sprawuje nad nim współkontroli, może uzyskać wspólną kontrolę nad wspólnym działaniem, w którym działalność wspólnego działania stanowi przedsięwzięcie zgodnie z definicją w MSSF 3. W takich przypadkach uprzednio posiadane udziały we wspólnym działaniu nie podlegają ponownej wycenie.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy

MSR 12 *Podatek dochodowy*

Zmiany precyzują, że skutki podatkowe wynikające z wypłaty dywidend są bardziej bezpośrednio związane z przeszłymi transakcjami lub zdarzeniami, które doprowadziły do uzyskania zysków podlegających podziałowi, niż z wypłatami na rzecz właścicieli. W związku z tym jednostka ujmuje skutki podatkowe wypłaty dywidend w wyniku finansowym, innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym w zależności od tego, gdzie jednostka ujęła te przeszłe transakcje lub zdarzenia.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy

MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego*

Zmiany precyzują, że jednostka traktuje wszelkie pożyczki pierwotnie zaciągnięte w celu wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów jako część pożyczek ogólnych, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania tego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

9. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, A NIE WESZŁY JESZCZE W ŻYCIE

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczone przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3: Definicja przedsięwzięcia (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1: Prezentacja sprawozdań finansowych – Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 Zmiany do odniesień do Założeń Konceptyjnych (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe: przychody osiągnięte przed oddaniem do użytkowania (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany do MSR 37 Umowy rodzące obciążenia – koszty wypełnienia obowiązków umownych (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2018-2020 (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 16 Leasing: Ustępstwa czynszowe związane z Covid-19 (opublikowano dnia 28 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 czerwca 2020 roku lub później. Dozwolone jest wcześniejsze zastosowanie, w tym dla sprawozdań finansowych nie zatwierdzonych do publikacji na 28 maja 2020.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

10. ISTOTNE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe jednostki dominującej Zamet S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek przez nią kontrolowanych (zależnych) sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Grupa weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy Grupa posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Grupa analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Grupę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Grupa posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momencie podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
  - przekazanej zapłaty,
  - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
  - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Na dzień przejścia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wycena do wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych.

Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółki Grupy oceniają, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej

Zarząd określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych, jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży w działalności zaniechanej.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego, gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

<i>Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu przyjęty do wyceny</i>	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>
USD	3,7977	3,7597
EUR	4,2585	4,3000
GBP	4,9971	4,7895
NOK	0,4320	0,4325

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia. Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Spółki Grupy wyceniają środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Środki trwałe amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
I	budynki i lokale	2,78-14,29%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2,50-14,29%
III	kotły i maszyny energetyczne	20%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	3,00-33,33%
V	maszyny i urządzenia specjalne	5,00-33,37%
VI	urządzenia techniczne	2,70-33,37%
VII	środki transportu	4,00-33,37%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3,00-33,37%

Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Środki trwałe w budowie Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (i grupy aktywów netto przeznaczonych do sprzedaży) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą. Aktywa trwałe i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do sprzedaży) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Grupy do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji. Pewne zdarzenia lub okoliczności mogą wydłużyć okres potrzebny na sfinalizowanie transakcji sprzedaży ponad jeden rok. Wydłużenie okresu wymaganego na zakończenie sprzedaży nie wyklucza klasyfikacji składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży, jeśli opóźnienie zostało spowodowane przez zdarzenia lub okoliczności znajdujące się poza kontrolą Jednostki. Grupa nie amortyzuje składnika aktywów trwałych, gdy jest on zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży.

Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione. Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie

użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych. Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od następnego roku.

Oprogramowanie komputerów

Oprogramowania oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe kapitalizuje się na podstawie kosztów poniesionych w celu nabycia i doprowadzenia określonego oprogramowania do użytkowania. Koszty te amortyzuje się przez szacowany okres ich użytkowania 2 lata.

Leasing

a) Grupa jako leasingobiorca - polityka rachunkowości stosowana do dnia 31 grudnia 2018 roku

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Zasady amortyzacji środków trwałych użytkowanych na mocy leasingu finansowego powinny być spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji własnych aktywów Grupy podlegających amortyzacji. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

b) Grupa jako leasingobiorca - polityka rachunkowości stosowana od dnia 1 stycznia 2019 roku

Grupa ocenia w momencie zawarcia umowy czy umowa jest leasingiem lub zawiera leasing. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Grupa stosuje jednolite podejście do ujmowania i wyceny wszystkich leasingów, z wyjątkiem leasingów krótkoterminowych oraz leasingów aktywów o niskiej wartości. W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Grupa rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia leasingu (tj. dzień, kiedy bazowy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są według kosztu, pomniejszone o łączne odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu. Koszt aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę ujętych zobowiązań z tytułu leasingu, poniesionych początkowych kosztów bezpośrednich oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszonych o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe. O ile Grupa nie ma wystarczającej pewności, że na koniec okresu leasingu uzyska tytuł własności przedmiotu leasingu, ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania lub okres leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają testom na utratę wartości.

Zobowiązania z tytułu leasingu

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe obejmują opłaty stałe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, zmienne opłaty, które zależą od indeksu lub stawki oraz kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej. Opłaty leasingowe obejmują również cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć jej wykonanie przez Grupę oraz płatności kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano możliwość wypowiedzenia leasingu przez Grupę. Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stawki, są ujmowane jako koszty w okresie, w którym następuje zdarzenie lub warunek powodujący płatność.

Przy obliczaniu wartości bieżącej opłat leasingowych Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy w dniu rozpoczęcia leasingu, jeżeli stopy procentowej leasingu nie można z łatwością ustalić. Po dacie rozpoczęcia kwota zobowiązań z tytułu leasingu zostaje zwiększona w celu odzwierciedlenia odsetek i zmniejszona o dokonane płatności leasingowe. Ponadto wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu podlega ponownej wycenie w przypadku zmiany okresu leasingu, zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych lub zmiany osądu odnośnie zakupu aktywów bazowych.

Leasing krótkoterminowy i leasing aktywów o niskiej wartości

Grupa stosuje zwolnienie z ujmowania leasingu krótkoterminowego do swoich krótkoterminowych umów leasingu [np. maszyn i urządzeń] (tj. umów, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej od daty rozpoczęcia i nie zawiera opcji kupna). Grupa stosuje również zwolnienie w zakresie ujmowania leasingu aktywów o niskiej wartości w odniesieniu do leasingu [np. sprzętu biurowego] o niskiej wartości. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Istotne osądy i szacunki przy określaniu okresu leasingu umów z opcjami przedłużenia

Grupa ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.

Grupa ma możliwość, w ramach niektórych umów leasingu, wydłużyć okres leasingu aktywów. Grupa stosuje osąd przy ocenie, czy istnieje wystarczająca pewność skorzystania z opcji przedłużenia. Oznacza to, że uwzględnia wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią zachętę ekonomiczną do jej przedłużenia lub karę ekonomiczną za jej nieprzedłużenie. Po dacie rozpoczęcia Grupa ponownie ocenia okres leasingu, jeśli wystąpi znaczące zdarzenie lub zmiana okoliczności pozostających pod jej kontrolą i wpływa na jej zdolność do wykonywania (lub niewykonywania) opcji przedłużenia (np. zmiana strategii biznesowej).

Grupa uwzględniła okres przedłużenia jako część okresu leasingu dla leasingu (np. maszyn i urządzeń), ze względu na znaczenie tych aktywów dla działalności. Te umowy leasingu mają krótki, nieodwoływalny okres i może wystąpić znaczący negatywny wpływ na produkcję, jeżeli zastąpienie tych aktywów nie będzie łatwo dostępne. Opcje przedłużenia umowy leasingu (np. samochodów, sprzętu komputerowego) nie zostały uwzględnione w ramach okresu leasingu, ponieważ polityka Grupy w zakresie leasingu tych aktywów przewiduje maksymalny okres użyteczności nie dłuższy niż pięć lat, a zatem Grupa nie korzysta z opcji przedłużenia.

Grupa przy wycenie zobowiązania z tytułu leasingu stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Jest to stopa procentowa, jaką Grupa musiałaby zapłacić, aby na podobny okres, w tej samej walucie i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

c) Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje analizy w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości składników niefinansowych aktywów trwałych, w tym składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, Grupa analizuje:

- przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania, np.:
  - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
  - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność,
  - wartość bilansowa aktywów netto Grupy sporządzającej sprawozdanie jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
- przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
  - dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
  - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia

wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Aktywa finansowe

Klasyfikacja aktywów finansowych

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych (tzw. „kryterium SPPI”). Grupa dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmianie ulega model zarządzania tymi aktywami.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych aktywów finansowych.

Zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, w sytuacji gdy:

- prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły, lub
- prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych zostały przeniesione, a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Wycena po początkowym ujęciu

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe klasyfikowane są do jednej z czterech kategorii:

- Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem Grupa klasyfikuje:

- należności handlowe,
- pożyczki spełniające test klasyfikacyjny SPPI, które zgodnie z modelem biznesowym wykazywane są jako utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych,
- środki pieniężne i ekwiwalenty.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody finansowe”.

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, różnice kursowe oraz zyski i straty z tytułu utraty wartości ujmowane są w wyniku finansowym i obliczane w taki sam sposób jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem. Pozostałe zmiany wartości godziwej ujmowane są w przez inne całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub strata uprzednio rozpoznana w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitału własnego do wyniku finansowego.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody finansowe”.

Instrumenty kapitałowe – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

W momencie początkowego ujęcia Grupa może dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Wybór taki dokonywany jest oddzielnie dla każdego instrumentu kapitałowego. Skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego. Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym.

Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy.

Do kategorii instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa klasyfikuje:

- nienotowane instrumenty kapitałowe

Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych (ang. expected credit losses, „ECL”) związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia przy użyciu macierzy rezerw. Grupa wykorzystuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Grupa wycenia oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych uwzględniając:

1. obiektywną i ważną prawdopodobieństwem kwotę straty kredytowej w okresie trwania umowy, którą ustala się oceniając szereg możliwych wyników,
2. wartość pieniądza w czasie,
3. racjonalne i udokumentowane informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów i starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przeszłych warunków gospodarczych.

Grupa ocenia, że niewykonanie zobowiązania przez dłużnika następuje w przypadku, gdy opóźnienie w spłacie przekroczy 90 dni.

Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją lub
- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Grupa będzie oceniać, czy powiązanie zabezpieczające spełnia wymogi efektywności zabezpieczenia (w tym analizę źródeł nieefektywności zabezpieczenia oraz opis sposobu, w jaki ustala się wskaźnik zabezpieczenia). Powiązanie zabezpieczające kwalifikuje się do rachunkowości zabezpieczeń, jeśli spełnia wszystkie następujące wymogi efektywności:

- istnieje powiązanie ekonomiczne między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym,
- ryzyko kredytowe nie ma przeważającego wpływu na zmiany wartości wynikające z tego powiązania ekonomicznego,
- wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego jest taki sam jak wskaźnik wynikający z wielkości pozycji zabezpieczanej, którą Grupa faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości instrumentu zabezpieczającego, którą Grupa faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wartości pozycji zabezpieczanej.

Zapasy

Zapasy wycenia się według niższej z dwóch wartości: cenie / koszcie wytworzenia i możliwej do uzyskania cenie sprzedaży netto.

Na koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług.

Materiały - Grupa stosuje do wyceny zapasów materiałów cenę nabycia. Jedynie w przypadkach, gdy nie jest możliwe przyporządkowanie kosztów transportu materiałów, zapas materiałów wycenia się w wartości nieuwzględniającej kosztów transportu. Grupa biorąc pod uwagę kryterium istotności rozlicza je proporcjonalnie do zużytych materiałów na poszczególnych zleceniach produkcji w toku i na zapas.

Wyroby gotowe i produkcja w toku - Zapasy wyrobów gotowych i w uzasadnionych przypadkach zapasy produkcji w toku wycenia się w koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto. Na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetworzenia zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Rozchody zapasów są wyceniane przy wykorzystaniu metody FIFO (pierwsze weszło pierwsze wyszło). Jednostka stosuje tę samą metodę ustalania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia w przypadku zapasów mających ten sam charakter i przeznaczenie. W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości lub wyceną na dzień bilansowy obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Grupa na dzień bilansowy dokonuje analizy przydatności zapasów zalegających powyżej jednego roku i w przypadku utraty wartości dokonuje odpisu aktualizującego.

Utrata wartości zapasów następuje wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, iż posiadane materiały lub wyroby gotowe nie przyniosą w przyszłości przewidywanych korzyści ekonomicznych ze względu na skutek:

- a) zepsucia, uszkodzenia
- b) całkowitej lub częściowej utraty przydatności,
- c) spadku cen sprzedaży.

Świadectwa efektywności energetycznej

Otrzymane nieodpłatnie świadectwa efektywności energetycznej prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej, czyli w wartości zerowej. Zakupione świadectwa są ujmowane w cenie nabycia.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących

Kredyty bankowe

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem. Kredyty w rachunku bieżącym (overdraft) zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Grupę ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe, za wyjątkiem zmian z tytułu własnego ryzyka kredytowego dla zobowiązań finansowych pierwotnie zakwalifikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, które ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

Inne zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego.

Od 1 stycznia 2018 roku w przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Zysk lub stratę oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem oryginalnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, zobowiązania wobec ZUS, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Modyfikacja zobowiązań finansowych i zmiana oczekiwanych przepływów pieniężnych z zobowiązań finansowych

Przepływy pieniężne dotyczące zobowiązania finansowego mogą ulec zmianie na skutek zmiany warunków umownych lub oczekiwań w zakresie szacowanych przepływów pieniężnych na potrzeby wyceny zobowiązania finansowego zamortyzowanym kosztem.

Zmiana warunków umownych

W przypadku zmiany warunków umownych zobowiązania finansowego Grupa analizuje, czy modyfikacja przepływów pieniężnych miała charakter istotny, czy też nie. Grupa stosuje zarówno kryterium ilościowe jak i jakościowe w celu zidentyfikowania istotnej modyfikacji prowadzącej do zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania finansowego.

Za istotną modyfikację Grupa uznaje zmianę zdyskontowanej wartości bieżącej przepływów pieniężnych wynikających z nowych warunków, w tym wszelkich płatności dokonanych, pomniejszonych o płatności otrzymane i zdyskontowanych przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej, o nie mniej niż 10% od zdyskontowanej wartości bieżącej pozostałych przepływów pieniężnych z tytułu pierwotnego zobowiązania finansowego.

Niezależnie od kryterium ilościowego, modyfikacja zostaje uznana za istotną w następujących przypadkach:

- a) przewalutowanie zobowiązania finansowego, o ile nie zostało to z góry określone w warunkach umowy,
- b) zamiana kredytodawcy,
- c) istotne wydłużenie okresu finansowania w stosunku do pierwotnego okresu finansowania,
- d) zmiana stopy procentowej ze zmiennej na stałą i na odwrót,
- e) zmiana formy prawnej/rodzaju instrumentu finansowego.

Istotną modyfikacją zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego.

W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Zysk lub stratę oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem oryginalnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

Zmiana oczekiwanych przepływów pieniężnych

W przypadku zobowiązań finansowych o zmiennej stopie okresowe przeszacowanie przepływów pieniężnych mające odzwierciedlać zmiany rynkowych stóp procentowych skutkuje zmianą efektywnej stopy procentowej.

W przypadku gdy Grupa zmienia oszacowania co do płatności z tytułu zobowiązania finansowego (z wyłączeniem zmian dotyczących modyfikacji umownych przepływów pieniężnych), dokonywana jest korekta wartości bilansowej zobowiązania finansowego tak, aby wartość ta odzwierciedlała rzeczywiste i zmienione oszacowane przepływy pieniężne wynikające z umowy. Grupa ustala wartość bilansową zobowiązania finansowego według zamortyzowanego kosztu jako wartość bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, które są dyskontowane według pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego. Różnica w wycenie jest ujmowana jako przychody lub koszty w wyniku finansowym.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza.

Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Metody wyceny świadczeń pracowniczych

Grupa na dzień bilansowy dokonuje wyceny świadczeń pracowniczych z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych metodami aktuarialnymi.

Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się:

- wyciągi z obowiązującego Układu Zbiorowego Pracy,
- dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy
- dane o odejściach pracowników wg wieku i płci.

Założenia techniczne oraz zasady wyliczeń stosowane w Jednostce Dominującej oraz spółkach zależnych objętych konsolidacją.

Parametrami, które mają istotny wpływ na wysokość wartości obecnej zobowiązań są:

- stopa mobilności (rotacja) pracowników
- stopa procentowa
- stopa wzrostu płac.

Pierwszym z parametrów są założenia dotyczące mobilności zatrudnionych pracowników. Zastosowano współczynniki zależne od wieku w sposób następujący:

- dla osób w wieku do 40 lat – 5%
- dla osób w wieku od 41 do 45 lat – 4%
- dla osób w wieku od 46 do 50 lat – 3%
- dla osób w wieku powyżej 50 lat – 1%

Kalkulacja rezerw została poczyniona dla osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2019 i nie dotyczy osób, które zostaną przyjęte do pracy w przyszłości.

Wyliczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości nagrody jubileuszowej lub odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Do wyliczeń przyjęto stopę dyskontową w wysokości 2,8%, długookresową roczną stopę wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,5%. Informacje demograficzne przyjęto zgodnie z tablicami Trwania Życia publikowanymi przez GUS.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa ponosi koszty związane z funkcjonowaniem Pracowniczych Planów Kapitałowych („PPK”) poprzez dokonywanie wpłat do wybranego funduszu. Stanowią one świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programu określonych składek. Grupa rozpoznaje koszty wpłat na PPK w tej samej pozycji kosztów, w której ujmuje koszty wynagrodzeń, od których są naliczane. Zobowiązania z tytułu PPK są prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań.

Przychody

a) Przychody z umów z klientami

Grupa stosuje MSSF 15 *Przychody z umów z klientami do wszystkich umów z klientami*, z wyjątkiem umów leasingowych objętych zakresem MSSF 16 *Leasing*, instrumentów finansowych i innych praw lub zobowiązań umownych objętych zakresem MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*, MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*, MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* i MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*.

Podstawową zasadą MSSF 15 jest ujmowanie przychodów w momencie transferu dóbr i usług do klienta, w wartości odzwierciedlającej cenę oczekiwaną przez Grupę, w zamian za przekazanie tych dóbr i usług. Zasady te są stosowane przy wykorzystaniu modelu pięciu kroków:

- zidentyfikowano umowę z klientem,
- zidentyfikowano zobowiązania do wykonania świadczenia w ramach umowy z klientem,
- określono cenę transakcji,
- dokonano alokacji ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęto przychody w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

Identyfikacja umowy z klientem

Grupa ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Grupy); oraz
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, Grupa uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie. Kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwało Grupie, może być niższa niż cena określona w umowie, jeśli wynagrodzenie jest zmienne, ponieważ Grupa może zaoferować klientowi ulgę cenową.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrzczone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne, oraz
- zobowiązanie Grupy do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Wynagrodzenie zmienne

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta. Grupa szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując jedną z następujących metod w zależności od tego, która z nich pozwoli Grupie dokładniej przewidzieć kwotę wynagrodzenia, do którego jest uprawniona:

- wartość oczekiwana – wartość oczekiwana to suma iloczynów możliwych kwot wynagrodzenia i odpowiadających im prawdopodobieństw wystąpienia. Wartość oczekiwana może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli Grupa zawiera dużą liczbę podobnych umów.
- wartość najbardziej prawdopodobna – wartość najbardziej prawdopodobna to pojedyncza, najbardziej prawdopodobna kwota z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia (tj. pojedynczy najbardziej prawdopodobny wynik umowy). Wartość najbardziej prawdopodobna może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli umowa ma tylko dwa możliwe wyniki (na przykład Grupa albo uzyskuje premię za wyniki, albo nie).

Grupa zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spełnianie zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa ujmuje przychody w trakcie spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi klientowi. W odniesieniu do umów dotyczących usług ciągłych, na podstawie których Grupa ma prawo do otrzymania od klienta wynagrodzenia w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane, Grupa ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Wynagrodzenie zleceniodawcy a wynagrodzenie pośrednika

W przypadku, gdy w dostarczanie dóbr lub usług klientowi zaangażowany jest inny podmiot, Grupa określa czy charakter przyrzeczenia Grupy stanowi zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu określonych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest zleceniodawcą) czy też na zleceniu innemu podmiotowi dostarczenia tych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest pośrednikiem).

Grupa jest zleceniodawcą, jeśli sprawuje kontrolę nad przyrzonego dobrem lub usługą przed ich przekazaniem klientowi. Grupa nie musi jednak działać jako zleceniodawca, jeśli uzyskuje tytuł prawny do produktu tylko chwilowo, zanim zostanie on przeniesiony na klienta. Grupa występująca w umowie jako zleceniodawca może sama wypełnić zobowiązanie do wykonania świadczenia lub może powierzyć wypełnienie tego zobowiązania lub jego części innemu podmiotowi (np. podwykonawcy) w jej imieniu. W takiej sytuacji Grupa ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia brutto, do którego – zgodnie z jej oczekiwaniem – będzie uprawniona w zamian za przekazane dobra lub usługi.

Grupa działa jako pośrednik, jeśli jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. W takim przypadku Grupa ujmuje przychody w kwocie jakiegokolwiek opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z jej oczekiwaniem – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot.

Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z powykonawczym rozliczeniem ceny w zależności od ostatecznego ciężaru wykonywanych elementów lub nakładaniem kar. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Istotny komponent finansowania

W przypadku umów z klientami, dla których okres pomiędzy przekazaniem przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi a momentem zapłaty za dobro lub usługę przekracza jeden rok Grupa ocenia, czy umowy zawierają istotny element finansowania. W celu ustalenia ceny transakcyjnej, Grupa koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o istotny komponent finansowania stosując stopę dyskontową, która zostałaby zastosowana w przypadku zawarcia oddzielnej transakcji finansowania pomiędzy jednostką a jej klientem w momencie zawarcia umowy.

Grupa zdecydowała się nie korygować przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Grupa nie wydzieliła istotnego elementu finansowania.

Gwarancje

Grupa udziela gwarancji na sprzedane produkty, które stanowi zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją. Grupa ujmuje takie gwarancje zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. W przypadku wystąpienia niestandardowej umowy z klientem zawierającej gwarancje rozszerzone to gwarancje takie stanowią oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

Aktywowane koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Grupa ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem jako składnik aktywów, jeżeli spodziewa się, że koszty te odzyska. Dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy to koszty ponoszone przez jednostkę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których jednostka nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta. Dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy obejmują np. prowizję od sprzedaży, Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ponoszone bez względu na to, czy umowa została zawarta, ujmuje się jako koszty w momencie ich poniesienia, chyba że koszty te wyraźnie obciążają klienta bez względu na to, czy umowa zostanie zawarta. Grupa ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Grupę, wynosi jeden rok lub krócej. Składnik aktywów jest systematycznie amortyzowany, z uwzględnieniem okresu przekazywania klientowi dóbr lub usług, z którymi jest powiązany.

Grupa dokonuje aktualizacji okresu amortyzacji, aby odzwierciedlić istotną zmianę oczekiwanego okresu przekazywania klientowi dóbr lub usług, z którymi powiązany jest składnik aktywów.

Aktywa z tytułu umowy

W ramach aktywów z tytułu umowy Grupa ujmuje prawa do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu (na przykład od przyszłych świadczeń jednostki). Grupa ocenia, czy nie nastąpiła utrata wartości składnika aktywów z tytułu umowy na takiej samej zasadzie jak w przypadku składnika aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9.

Należności

W ramach należności Grupa ujmuje prawa do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest bezwarunkowe (jedynym warunkiem wymagalności wynagrodzenia jest upływ określonego czasu). Grupa ujmuje należność zgodnie z MSSF 9. W momencie początkowego ujęcia należności z tytułu umowy wszelkie różnice pomiędzy wyceną należności zgodnie z MSSF 9 a odpowiadającą jej wcześniej ujętą kwotą przychodów Grupa ujmuje jako koszt (strata z tytułu utraty wartości).

Zobowiązania z tytułu umowy

W ramach zobowiązań z tytułu umowy Grupa ujmuje otrzymane lub należne od klienta wynagrodzenie, z którym wiąże się obowiązek przekazania klientowi dóbr lub usług.

Aktywa z tytułu prawa do zwrotu

W ramach aktywów z tytułu prawa do zwrotu Grupa ujmuje prawo do odzyskania produktów od klientów po wywiązaniu się ze zobowiązania do zwrotu zapłaty.

Zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia

Grupa ujmuje zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia, jeżeli po jego otrzymaniu oczekuje, że zwróci jego część lub całość klientowi. Zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia wycenia się w kwocie otrzymanego wynagrodzenia (lub należności), do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – nie jest ona uprawniona (tj. w wysokości kwot nieujętych w cenie transakcyjnej). Zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia (oraz odpowiednia zmiana ceny transakcyjnej oraz wynikająca z niej zmiana zobowiązania z tytułu umowy) jest aktualizowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego w związku ze zmianami okoliczności.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np.: odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne).

Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

Koszty odsetek

Zgodnie z MSR 23:

- Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów,
- Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu, aby mogły być zdatne do użytkowania lub odsprzedaży, są doliczane do kosztów wytworzenia takich środków trwałych, aż do momentu oddania tych środków trwałych do użytkowania.

W zakresie, w jakim środki pożyczka się specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować jako część tego składnika aktywów, ustala się jako różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego poniesionymi z tytułu danej pożyczki lub kredytu w danym okresie, a przychodami z tytułu tymczasowego zainwestowania pożyczonych środków.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego jako części ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów rozpoczyna się, gdy:

- ponoszone są nakłady na ten składnik aktywów,
- ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego oraz
- działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są w toku.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zawieszają się w przypadku przerwania na dłuższy czas aktywnego prowadzenia działalności inwestycyjnej.

Poza tym aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zaprzestaje się wówczas, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków a związane z powstawaniem środków trwałych pomniejszają wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione. W 2019 r. Grupa nie aktywowała kosztów finansowania zewnętrznego.

Podatki

a) Podatek dochodowy bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

b) Podatek dochodowy odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

c) podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego

Jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Grupa określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym. Oceniając to prawdopodobieństwo, Grupa przyjmuje, że organy podatkowe uprawnione do skontrolowania i zakwestionowania sposobu traktowania podatkowego przeprowadzą taką kontrolę i będą miały dostęp do wszelkich informacji.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Grupa odzwierciedla skutki niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym to ustaliła. Grupa ujmuje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego z wykorzystaniem jednej z dwóch niżej wymienionych metod, w zależności od tego, która z nich lepiej odzwierciedla sposób, w jaki niepewność może się zmaterializować:

- Grupa określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników lub
- Grupa ujmuje wartość oczekiwaną - jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników.

Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/ straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

11. ZMIANA PREZENTACJI DANYCH FINANSOWYCH

W celu bardziej przejrzystej struktury sprawozdania z sytuacji finansowej Grupa dokonała zmian w prezentacji pozycji aktywów obrotowych i zobowiązań krótkoterminowych w stosunku do opublikowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku. Zmiany te zostały podsumowane w tabeli poniżej:

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień:	31 grudnia 2018	Korekta prezentacji	Korekta prezentacji	31 grudnia 2018 (przekształcone)
Aktywa trwałe	96 928	-	-	96 928
Aktywa obrotowe	109 898	-	-	109 898
Należności z tytułu podatków	4 658	(4 658)	-	-
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	296	-	296
Pozostałe należności	1 182	4 087	-	5 269
Krótkoterminowe aktywa finansowe	13	(13)	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	275	-	275
Pozostałe aktywa obrotowe	-	597	-	597
Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	584	(584)	-	-
Aktywa razem	206 826	-	-	206 826
Kapitały własne	120 332	-	-	120 332
Rezerwy	16 685	-	(16 685)	-
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	1 188	-	(1 188)	-
Rezerwy długoterminowe	9 554	-	(9 554)	-
Rezerwy krótkoterminowe	5 943	-	(5 943)	-
Zobowiązania długoterminowe	3 767	-	10 742	14 509
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	-	-	1 188	1 188
Rezerwy długoterminowe	-	-	9 554	9 554
Zobowiązania krótkoterminowe	62 694	3 348	5 943	71 985
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	13 080	-	1 285	14 365
Zobowiązania z tytułu umów	-	2 191	-	2 191
Rezerwy krótkoterminowe	-	-	4 658	4 658
Pozostałe zobowiązania	-	7 946	-	7 946
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 825	(2 825)	-	-
Zobowiązania z tytułu podatków	2 080	(2 080)	-	-
Inne	1 884	(1 884)	-	-
Zobowiązania z tytułu umowy	2 191	(2 191)	-	-
Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	1 157	(1 157)	-	-
Pasywa razem	206 826	-	-	206 826

12. ZMIANA SZACUNKÓW I KOREKTA BŁĘDÓW

W okresie bieżącym nie miały miejsca istotne zmiany szacunków ani korekty błędów.

13. SEZONOWOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

Z uwagi na charakter i rodzaj działalności Grupy, nie obserwuje się sezonowości oraz cykliczności prowadzonej działalności. Cykl produkcyjny maszyn wielkogabarytowych, w zależności od rodzaju konstrukcji, może wynosić od 3 miesięcy do 2 lat.

14. SEGMENTY BRANŻOWE

Dla celów zarządczych, Grupa Kapitałowa została podzielona na następujące segmenty operacyjne w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi:

- Zakład w Piotrkowie Trybunalskim - wytwarzanie konstrukcji i urządzeń w sektorze offshore oraz na rynku górnictwem i energetycznym;
- zakład w Chojnicach - wytwarzanie wielkogabarytowych konstrukcji stalowych, głównie offshore, budowlanych i mostowych, a także konstrukcji dźwigowych i przeładunkowych.
- zakład w Tarnowskich Górach – działalność produkcyjna w zakresie maszyn i urządzeń dla metalurgii i innych części zamiennych;
- Pozostałe – nieprzypisane do działalności wymienionej w powyższych segmentach.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej, które w pewnym zakresie, jak wyjaśniono w tabeli poniżej, są mierzone inaczej niż zysk lub strata na działalności operacyjnej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów. Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Dane w podziale na segmenty za 2018 i 2019 rok przedstawiono w tabeli poniżej:

Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	zakład w Piotrkowie Trybunalskim	zakład w Chojnicach	zakład w Tarnowskich Górach	Pozostałe	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	68 520	68 639	66 252	-	203 411
Sprzedaż między segmentami	128	144	233	(505)	-
Przychody segmentu ogółem	68 648	68 783	66 485	(505)	203 411
Amortyzacja	3 157	3 712	2 480	213	9 562
Odpisy wartości aktywów trwałych	194	(19 094)	-	-	(18 900)
Wynik operacyjny segmentu	8 500	(13 718)	145	428	(4 645)
Aktywa segmentu	66 861	66 098	57 217	10 541	200 717
Zobowiązania segmentu	19 717	19 768	19 196	27 315	85 996
Nakłady inwestycyjne	3 144	1 385	3 172	64	7 765

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	zakład w Piotrkowie Trybunalskim	zakład w Chojnicach	zakład w Tarnowskich Górach	Pozostałe	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	58 095	46 837	54 598	-	159 530
Sprzedaż między segmentami	6 713	10 163	2 206	-	19 082
Przychody segmentu ogółem	64 808	57 000	56 804	-	178 612
Amortyzacja	2 826	3 572	2 447	180	9 025
Wynik operacyjny segmentu	4 586	(995)	2 874	2 130	8 595
Aktywa segmentu	62 166	59 569	49 416	35 675	206 826
Zobowiązania segmentu	32 899	11 129	7 844	34 622	86 494
Nakłady inwestycyjne	4 747	4 421	4 458	894	14 520

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.

Wynik operacyjny segmentu nie uwzględnia przychodów finansowych (2019: 1 406 tysięcy PLN; 2018: 2 275 tysięcy złotych) i kosztów finansowych (2019: 2 577 tysięcy PLN; 2018: 2 441 tysięcy PLN) oraz podatku dochodowego (2019: 183 tysiące PLN, 2018: 1 703 tysiące PLN).

Aktywa segmentu nie zawierają podatku odroczonego (2019: 2 629 tysiące PLN; 2018: 2 516 tysięcy PLN), należności z tytułu podatku dochodowego (2019: 430 tysięcy PLN, 2018: 296 tysięcy PLN) i instrumentów pochodnych (2019: 1 248 tysięcy PLN; 2018: 275 tysięcy PLN), ponieważ te aktywa są zarządzane na poziomie Grupy.

Zobowiązania i rezerwy segmentu nie obejmują podatku odroczonego (2019: 1 038 tysięcy PLN; 2018: 1 188 tysięcy PLN), zobowiązania z tytułu podatku dochodowego (2019: 0 tysięcy PLN; 2018: 0 tysięcy PLN), zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (2019: 21 582 tysięcy PLN; 2018: 44 301 tysięcy PLN) oraz instrumentów pochodnych (2019: 0 tysięcy PLN; 2018: 0 tysiące PLN), ponieważ te zobowiązania są zarządzane na poziomie Grupy.

Nakłady inwestycyjne odpowiadają nabyciu rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych.

15. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Działalność kontynuowana	Rok zakończony		
	31 grudnia 2019		31 grudnia 2018
Przychody netto ze sprzedaży usług	203 411	14 %	178 611

W 2019 roku w porównaniu z rokiem 2018 przychody ze sprzedaży wzrosły o 14%. Wzrost ten wynika przede wszystkim ze zwiększenia wartości przychodów ze sprzedaży dla klientów z sektora związanego z podziemnym wydobyciem ropy i gazu oraz klientów z sektora sprzedaży konstrukcji dźwigowych i przeładunkowych.

Na wysokość i strukturę sprzedaży Grupy Kapitałowej, mają wpływ czynniki makroekonomiczne, w tym poziom inwestycji realizowanych przez klientów Grupy w segmentach, w ramach których Grupa prowadzi działalność.

Przychody z umów z klientami

Tabela poniżej przedstawia przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych:

Rok zakończony	zakład w Piotrkowie Trybunalskim	zakład w Chojnicach	zakład w Tarnowskich Górach	Razem
31 grudnia 2019 roku				
Rodzaj dobra lub usługi				
Konstrukcje i urządzenia dla sektora offshore	52 113	17 437	-	69 550
Urządzenia dźwigowe i przeładunkowe	2 072	49 327	-	51 399
Urządzenia dla górnictwa i energetyki	4 964	-	34 227	39 191
Urządzenia dla pozostałych przemysłów	7 709	-	9 539	17 248
Budowlane i mostowe wielkogabarytowe konstrukcje stalowe	-	685	-	685
Usługi obróbcze	730	88	21 236	22 054
Pozostałe	932	1 102	1 250	3 284
Przychody z umów z klientami ogółem	68 520	68 639	66 252	203 411
Region geograficzny				
Polska	5 392	43 775	57 463	106 630
Unia europejska	27 487	9 676	8 718	45 881
Pozostałe kraje	35 641	15 188	71	50 900
Przychody z umów z klientami ogółem	68 520	68 639	66 252	203 411
Termin przekazania dóbr lub usług				
Przychody z tytułu dóbr lub usług przekazywanych w miarę upływu czasu	67 588	67 537	65 002	200 127
Przychody z tytułu dóbr lub usług przekazanych klientowi w określonym momencie	932	1 102	1 250	3 284
Przychody z umów z klientami ogółem	68 520	68 639	66 252	203 411

Rok zakończony	zakład w Piotrkowie Trybunalskim	zakład w Chojnicach	zakład w Tarnowskich Górach	Razem
31 grudnia 2018 roku				
Rodzaj dobra lub usługi				
Konstrukcje i urządzenia dla sektora offshore	39 068	1 724	-	40 792
Urządzenia dźwigowe i przeładunkowe	1 533	42 333	-	43 866
Urządzenia dla górnictwa i energetyki	6 873	-	16 642	23 515
Urządzenia dla pozostałych przemysłów	15 055	386	10 983	26 424
Budowlane i mostowe wielkogabarytowe konstrukcje stalowe	-	11 789	-	11 789
Usługi obróbcze	1 033	35	26 965	28 033
Pozostałe	1 246	733	2 214	4 193
Przychody z umów z klientami ogółem	64 808	57 000	56 804	178 612
Region geograficzny				
Polska	12 949	19 234	50 963	83 146
Unia europejska	33 528	36 413	3 531	73 472
Pozostałe kraje	18 331	1 353	2 310	21 994
Przychody z umów z klientami ogółem	64 808	57 000	56 804	178 612
Termin przekazania dóbr lub usług				
Przychody z tytułu dóbr lub usług przekazywanych w miarę upływu czasu	63 562	56 267	55 460	175 289
Przychody z tytułu dóbr lub usług przekazanych klientowi w określonym momencie	1 246	733	1 344	3 323
Przychody z umów z klientami ogółem	64 808	57 000	56 804	178 612

Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług zostały opisane w nocie 35 poniżej.

16. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI

Grupa rozpoznała następujące aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktywa z tytułu umowy, w tym:	34 051	21 249
- krótkoterminowe	34 051	21 249
Zobowiązania z tytułu umowy, w tym:	7 651	2 191
- krótkoterminowe	7 651	2 191

Aktywa z tytułu umowy obejmują przede wszystkim kontrakty długoterminowe dotyczące m.in.: wytwarzanie konstrukcji i urządzeń w sektorze offshore wytwarzanie urządzeń dźwigowych i przeładunkowych, wytwarzanie konstrukcji i urządzeń dla przemysłu górnictwa i energetycznego, produkcję i usługi w zakresie maszyn i urządzeń dla pozostałych gałęzi przemysłu oraz produkcję części zamiennych.

Zobowiązania z tytułu umowy obejmują przede wszystkim zaliczki otrzymane od odbiorców, pomniejszone o ich rozliczenie w ramach wyceny kontraktów.

Poniższa tabela przedstawia zmiany salda aktywów i zobowiązań z tytułu umowy w trakcie 2019 roku.

	Stan na dzień 1 stycznia 2019	Reklasyfikacja do należności	Rozpoznanie przychodu	Stan na dzień 31 grudnia 2019
Aktywa z tytułu umowy	21 249	(20 892)	33 694	34 051

	Stan na dzień 1 stycznia 2019	Ujęcie przychodu	Otrzymanie zaliczek	Stan na dzień 31 grudnia 2019
Zobowiązania z tytułu umowy	2 191	(1 787)	7 247	7 651

17. KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW

Struktura kosztów rodzajowych za lata zakończone 31 grudnia 2019 i 2018 roku przedstawia się następująco:

Koszty według rodzaju	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Amortyzacja	9 562	9 025
- amortyzacja wartości niematerialnych	253	247
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	9 309	8 778
Zużycie materiałów i energii	67 912	60 114
Usługi obce	36 043	35 540
Podatki i opłaty	4 142	4 455
Wynagrodzenia	53 596	49 589
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	13 112	12 202
Pozostałe koszty rodzajowe	3 714	3 565
Koszty według rodzaju razem	188 081	174 490
Koszty sprzedaży (wartość ujemna)	(3 434)	(3 007)
Koszty ogólnego zarządu (wartość ujemna)	(19 016)	(17 950)
Pozostałe	(2 173)	(1 865)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	163 458	151 668

18. AMORTYZACJA

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	7 766	7 674
Amortyzacja wartości niematerialnych	2	3
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	62	35
Amortyzacja wartości niematerialnych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		
Amortyzacja środków trwałych	1 509	1 069
Amortyzacja wartości niematerialnych	223	244

19. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Grupie:

Przeciętne zatrudnienie	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Pracownicy umysłowi	257	244
Pracownicy fizyczni	613	621
Razem	870	865

Koszty zatrudnienia Grupy	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wynagrodzenia	53 596	49 589
Składki na ubezpieczenia społeczne	9 874	9 041
Inne świadczenia pracownicze	3 238	3 161
Razem	66 708	61 791

20. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Rozwiązanie rezerw emerytalnych i jubileuszowych	899	19
Rozwiązanie innych rezerw	1 165	801
Rozwiązanie rezerw na naprawy gwarancyjne	420	702
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	296	1 756
Otrzymane odszkodowania	31	817
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość zapasów	26	302
Inne	792	106
Pozostałe przychody operacyjne razem	3 629	4 503

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktualizacja należności podatkowych	1 352	-
Utworzenie rezerw na kary i odszkodowania	700	23
Utworzenie rezerw na naprawy gwarancyjne	602	707
Utworzenie odpisu na zapasy	590	450
Koszty napraw gwarancyjnych	389	147
Utworzenie rezerw emerytalnych i jubileuszowych	327	472
Utworzenie pozostałych rezerw	41	128
Inne	1 225	932
Pozostałe koszty operacyjne razem	5 226	2 859

21. PRZYCHODY FINANSOWE

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody z tytułu odsetek od rachunków bankowych	268	199
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	104	1 926
Zyski z tytułu rozliczenia instrumentów pochodnych	725	-
Zysk z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	302	-
Inne	7	150
Przychody finansowe razem	1 406	2 275

22. KOSZTY FINANSOWE

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Koszty z tytułu odsetek, tym:	1 554	1 100
- odsetki od kredytów bankowych	799	671
- odsetki od leasingu - instytucje finansowe	97	51
- pozostałe odsetki od leasingu	421	-
- pozostałe odsetki	237	378
Prowizje i inne koszty bankowe	291	469
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	268	-
Straty z instrumentów pochodnych	110	210
Inne	354	662
Koszty finansowe razem	2 577	2 441

23. PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Bieżący podatek dochodowy	97	1 540
Odroczony podatek dochodowy ujęty w zysku / (stracie)	(400)	163
Korekty	486	-
Podatek wykazany w rachunku zysków i strat	183	1 703
Odroczony podatek dochodowy ujęty w innych całkowitych dochodach	137	(90)
Podatek dochodowy razem	320	1 613

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku / (straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk/ (strata) brutto przed opodatkowaniem	(5 816)	8 430
Podatek według ustawowej stawki podatkowej, wynoszącej 19%	(1 105)	1 602
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	552	1 551
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	(55)	(2 683)
Pozostałe	305	1 233
Podatek	(303)	1 703
Korekty	486	-
Podatek wykazany w rachunku zysków i strat	183	1 703
Efektywna stawka podatkowa	-3%	20%

W zakresie podatku dochodowego, Grupa podlega przepisom ogólnym. Grupa nie stanowi podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym. Część bieżąca oraz odroczonego podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym. Nie występuje podatek dochodowy bieżący dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły kapitał własny.

24. ODROZONY PODATEK DOCHODOWY

Szczegółowe pozycje wchodzące w skład sald odroczonego podatku dochodowego wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz wpływ zmian na wynik za rok zakończony 31 grudnia 2019 oraz zmiany w innych całkowitych dochodach za ten okres został przedstawiony poniżej:

			Wpływ na wynik za rok zakończony
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018	31 grudnia 2019
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
Straty podatkowe	3 019	6 246	(3 227)
Koszty podatkowe realizowanych umów	8 065	4 422	3 643
Rezerwy	2 624	2 427	197
Naliczone koszty	1 142	915	227
Odpisy aktualizujące aktywa niefinansowe	223	116	107
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe	780	44	736
Różnice kursowe	13	31	(18)
Inne	41	281	(240)
Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	(13 278)	(11 966)	
Razem	2 629	2 516	1 425
- odniesione na kapitał własny			(11)
- odniesione na wynik netto			(1 414)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
Różnica wartości rzeczowych aktywów trwałych	5 351	9 257	(3 906)
Naliczone przychody z tytułu umów	8 638	3 969	4 669
Wycena instrumentów pochodnych	237	53	184
Inne	90	(125)	215
Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	(13 278)	(11 966)	
Razem	1 038	1 188	1 162
- odniesione na kapitał własny			148
- odniesione na wynik netto			1 014
Podatek odroczonego za okres			263
Podatek odroczonego ujęty w kapitale własnym			137
Podatek odroczonego ujęty w rachunku zysków i strat			(400)

Prognozowane wyniki spółek Grupy uzasadniają realizowalność rozpoznanego aktywa na stratach podatkowych, których rozliczenie powinno nastąpić do roku 2022.

25. ZYSK / (STRATA) PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk / (Strata) netto danego roku dla celów wyliczenia zysku / (straty) na 1 akcję podlegający podziałowi między akcjonariuszy jednostki dominującej	(5 999)	6 727
Średnia ważona liczba akcji podmiotu dominującego wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku / (straty) zwykłego na 1 akcję	105 920 000	105 920 000
Zysk netto na jedną akcję zwykłą (w PLN)	(0,0566)	0,0635

Zarówno w roku zakończonym 31 grudnia 2019, jak i w roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły instrumenty rozładniające ilość akcji.

26. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

W roku 2019 i po jego zakończeniu do czasu publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania, Grupa nie deklaruwała wpłaty, nie wypłacała dywidendy ani zaliczki na poczet dywidendy. W 2018 roku Grupa również nie deklaruowała wpłaty, nie wypłacała dywidendy ani zaliczki na poczet dywidendy.

27. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości w ustalonej ze związkami zawodowymi. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki oraz pozostałych kosztów socjalnych.

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Środki pieniężne	170	107
Zobowiązania z tytułu Funduszu	5	78
Saldo po skompensowaniu	165	29
Odpisy na ZFŚS, które zostały zaliczone w koszty	1 102	1 043

28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Zarząd jednostki dominującej przeprowadził testy na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne segmentów operacyjnych. W wyniku przeprowadzonych testów utworzony został odpis aktualizujący wartość majątku zakładu Mostostal Chojnice stanowiącego osobny segment sprawozdawczy, na kwotę 19 094 tysięcy PLN, aktualizując tym samym wartość rzeczowych aktywów trwałych tego segmentu.

Wartość odzyskiwalna została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na podstawie szczegółowych prognoz na okres od 2020 do 2024 roku oraz oszacowanej wartości rezydualnej. Dla Zakładu Mostostal Chojnice stanowiącego odrębny ośrodek generowania przepływów pieniężnych średnioważony koszt kapitału (WACC) został przyjęty na poziomie 7,1%. Wartość odzyskiwalna tego ośrodka wypracowującego środki pieniężne została oszacowana na 31 150 tysięcy PLN i zdaniem zarządu Emitenta odpowiada jego wartości użytkowej.

Na przedmiotowy odpis wartości aktywów, będący rezultatem przeprowadzonych testów, wpłynęły w głównej mierze w relatywnie porównywalny sposób: (a) przyjęcie w założeniach do testu, zgodnie z trendem rynkowym charakterystycznym dla sektora, wyższego poziomu WACC (7,1%) w 2019 roku w porównaniu do poprzedniego roku (5,9 %), oraz (b) będącego rezultatem zmian rynkowych zredefiniowanych założeń w zakresie oczekiwanej marży na poziomie EBITDA polegających na jego obniżeniu, zgodnie z najlepszym szacunkiem Zarządu odnośnie przewidywanej struktury kontraktowanych zamówień. Przyjęte do testów założenia uwzględniają obecną i przewidywaną sytuację rynkową w sektorze. W związku z powyższym analizę wrażliwości przeprowadzono dla zmiany poziomu WACC oraz zmiany poziomu marży na poziomie EBITDA. Zmiana poziomu średnioważonego kosztu kapitału własnego o +0,5%/-0,5% spowodowałaby zwiększenie / zmniejszenie odpisu aktualizującego o ok. 2,1 mln PLN (wpływ na skonsolidowany wynik na poziomie ok. 1,7 mln PLN). Zmiana poziomu marży EBITDA o +0,5%/-0,5% spowodowałaby zmniejszenie / zwiększenie odpisu aktualizującego o ok. 4,3 mln PLN (wpływ na skonsolidowany wynik na poziomie ok. 3,5 mln PLN).

Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych w odniesieniu do pozostałych segmentów, nie wykazały konieczności dokonania odpisów.

Poza opisanym powyżej odpisem w okresie zakończonym 31 grudnia 2019 roku Grupa rozwiązała odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych w wysokości 194 tysięcy PLN w związku z likwidacją środka trwałego, którego dotyczył odpis. W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 roku Grupa utworzyła odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych w wysokości 364 tysięcy PLN oraz rozwiązała odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych w wysokości 375 tysięcy PLN w związku z likwidacją środka trwałego, którego dotyczył odpis.

Zmiany odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych w rachunku zysków i strat wykazane zostały w pozycji „Aktualizacja wartości aktywów trwałych”.

2019	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
Wartość brutto na początek okresu	13 476	88 262	68 620	3 918	5 305	5 934	185 515
- zastosowanie MSSF 16	6 843	-	582	51	-	-	7 476
Skorygowana wartość brutto na początek okresu	20 319	88 262	69 202	3 969	5 305	5 934	192 991
Zwiększenia:	-	156,00	2 533	568	-	4 508	7 765
- nabycie	-	156	-	-	-	4 508	4 664
- objęcie w leasing	-	-	2 533	568	-	-	3 101
Transfer	-	4 373	4 435	-	163	(8 971)	-
Zmniejszenia:	(313)	(3 282)	(673)	(382)	-	-	(4 650)
- sprzedaż	-	(6)	(36)	(332)	-	-	(374)
- likwidacja	-	(53)	(274)	-	-	-	(327)
- zmiany umów leasingu	-	-	(363)	(50)	-	-	(413)
- przeklasyfikowanie na aktywa dostępne do sprzedaży	(313)	(3 223)	-	-	-	-	(3 536)
Wartość brutto na koniec okresu	20 006	89 509	75 497	4 155	5 468	1 471	196 106
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	38 111	46 650	2 432	4 145	-	91 338
- amortyzacja za okres	287	2 559	5 344	709	438	-	9 337
- zmniejszenia z tyt. sprzedaży	-	-	(32)	(226)	-	-	(258)
- zmniejszenia z tyt. likwidacji	-	(10)	(192)	(28)	-	-	(230)
- przeklasyfikowanie na aktywa dostępne do sprzedaży	-	(1 180)	-	-	-	-	(1 180)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	287	39 480	51 770	2 887	4 583	-	99 007
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	310	-	14	29	-	353
Zwiększenia	-	19 094	-	-	-	-	19 094
Zmniejszenia	-	(186)	-	-	(8)	-	(194)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	19 218	-	14	21	-	19 253
Wartość netto na koniec okresu	19 719	30 811	23 727	1 254	864	1 471	77 846
Przeklasyfikowanie na aktywa dostępne do sprzedaży	313	2 043	-	-	-	-	2 356

Powyższa tabela zawiera środki trwałe będące przedmiotem leasingu szczegółowo opisane w nocie 31.

2018	Grunty*	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
Wartość brutto na początek okresu	14 851	91 074	65 492	3 211	5 067	2 151	181 846
Zwiększenia:	-	-	3 984	1 217	736	6 149	12 086
- nabycie	-	-	2 331	1 217	358	6 149	10 055
- objęcie w leasing	-	-	1 480	-	347	-	1 827
- inne	-	-	173	-	31	-	204
Transfer	-	1 578	1 231	-	167	(2 366)	610
Zmniejszenia:	(1 375)	(4 390)	(2 087)	(510)	(665)	-	(9 027)
- sprzedaż	(996)	(3 055)	(1 798)	(489)	(349)	-	(6 687)
- likwidacja	-	-	(289)	(21)	(316)	-	(626)
- zmiany umów leasingu	-	-	-	-	-	-	-
- przeklasyfikowanie na aktywa dostępne do sprzedaży	(379)	(1 335)	-	-	-	-	(1 714)
Wartość brutto na koniec okresu	13 476	88 262	68 620	3 918	5 305	5 934	185 515
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	36 468	41 984	2 322	3 928	-	84 702
- amortyzacja za okres	-	2 495	5 171	458	545	-	8 669
- zmniejszenia z tyt. likwidacji	-	-	(288)	-	(316)	-	(604)
- zmniejszenia z tyt. sprzedaży	-	(416)	(217)	(348)	(12)	-	(993)
- przeklasyfikowanie na aktywa dostępne do sprzedaży	-	(436)	-	-	-	-	(436)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	38 111	46 650	2 432	4 145	-	91 338
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	310	-	14	40	-	364
Zwiększenia	-	310	-	14	40	-	364
Zmniejszenia	-	(310)	-	(14)	(51)	-	(375)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	310	-	14	29	-	353
Wartość netto na koniec okresu	13 476	49 841	21 970	1 472	1 131	5 934	93 824
Przeklasyfikowanie na aktywa dostępne do sprzedaży	379	899	-	-	-	-	1 278

* w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów

29. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa wykazała środki trwałe w kwocie 3 634 tysięcy złotych, które spełniają kryteria ujęcia jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży. Na powyższą kwotę składają się: budynek biurowy wraz z gruntem w Tarnowskich Górach (1 278 tysięcy złotych) w stosunku do której w dniu 30 marca 2018 roku zawarto umowę przedwstępną sprzedaży oraz część hali produkcyjnej wraz z gruntem (2 356 tysięcy złotych) w Bytomiu w stosunku do której umowę przedwstępną sprzedaży zawarto w dniu 29 czerwca 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 w ramach aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa wykazała budynek biurowy wraz z gruntem w Tarnowskich Górach w kwocie 1 278 tysięcy złotych. Umowa przedwstępna ważna jest do końca czerwca 2020 roku.

30. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU

Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań finansowych Grupy:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Nieruchomości	59 523	60 019
Maszyny i urządzenia	7 758	6 053
Zapasy	-	-
Razem	67 281	66 072
- Zamet Industry	15 877	13 133
- Zamet Budowa Maszyn	19 403	19 877
- Mostostal Chojnice	32 001	33 062

31. LEASING - SPÓŁKA JAKO LEASINGOBIORCA (OKRES OD 1 STYCZNIA 2019 ROKU – PO WDROŻENIU MSSF 16)

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Umowy leasingu finansowego z instytucjami finansowymi	4 006	2 291
- długoterminowe	2 349	1 767
- krótkoterminowe	1 657	524
Pozostałe zobowiązania z tytułu prawa do używania	7 328	-
- długoterminowe	7 009	-
- krótkoterminowe	319	-
Razem	11 334	2 291
- długoterminowe	9 358	1 767
- krótkoterminowe	1 976	524

Grupa posiada umowy leasingu wieczystej dzierżawy nieruchomości oraz leasingu maszyn i pojazdów. Okres leasingu wynosi:

- 73 lat dla wieczystej dzierżawy nieruchomości
- 5 lat dla leasingu maszyn
- 3 lat dla leasingu pojazdów.

Niektóre umowy leasingowe zawierają opcje przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu. Grupa zawiera także umowy na czas nieoznaczony. Zarząd dokonuje osądu, aby ustalić okres, co do którego można z wystarczającą pewnością założyć, że takie umowy będą trwać. Grupa posiada również umowy leasingu nieruchomości i urządzeń / innych ruchomych aktywów, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej oraz umowy leasingu pozostałych aktywów o niskiej wartości. Grupa korzysta ze zwolnienia dla leasingów krótkoterminowych i leasingów, w przypadku których bazowy składnik aktywów ma niską wartość.

Zobowiązania Grupy z tytułu leasingu zabezpieczone są tytułem własności leasingodawcy do przedmiotu leasingu. Zasadniczo Spółka nie jest uprawniona do przekazania leasingowanych aktywów w subleasing, ani też do cesji praw przysługujących jej na podstawie umów leasingu. Niektóre umowy zawierają wymagania dotyczące poziomów określonych wskaźników finansowych.

Poniżej przedstawiono wartości bilansowe aktywów z tytułu leasingu oraz ich zmiany w okresie sprawozdawczym:

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Maszyny i urządzenia	Samochody	Razem
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	6 843	2 774	51	9 668
Zwiększenia (nowe leasingi)	-	2 533	568	3 101
Zmiany umów leasingu	-	74	(51)	23
Amortyzacja	(287)	(933)	(114)	(1 334)
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	6 556	4 448	454	11 458

Przed wdrożeniem MSSF 16 aktywa użytkowane na mocy umów leasingu finansowego w rozumieniu MSR 17 były ujmowane w ramach rzeczowych aktywów trwałych.

Poniżej przedstawiono wartości bilansowe zobowiązań z tytułu leasingu oraz ich zmiany w okresie sprawozdawczym.

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zastosowanie MSSF 16	7 476	-
Na dzień 1 stycznia	9 767	97
Zwiększenia (nowe leasingi)	3 101	2 905
Zmiany umów leasingu	(79)	-
Odsetki	(513)	(51)
Płatności	(942)	(660)
Na dzień 31 grudnia	11 334	2 291
Długoterminowe	9 358	1 767
Krótkoterminowe	1 976	524

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu została przedstawiona w nocie 41. „Ryzyko związane z płynnością”.

32. LEASING - ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO – SPÓŁKA JAKO LEASINGOBIORCA (OKRES DO 31 GRUDNIA 2018 ROKU - PRZED WDROŻENIEM MSSF 16)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiały się następująco:

	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	524	524
W okresie od 1 do 5 lat	1 864	1 767
Powyżej 5 lat	-	-
Minimalne opłaty leasingowe	2 388	2 291
Koszty finansowe	(97)	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	2 291	2 291
Długoterminowe	1 767	1 767
Krótkoterminowe	524	524

33. AKTYWA NIEMATERIALNE

2019	Wartość firmy	Licencje i oprogramowanie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	15 846	4 108	19 953
Zwiększenia	-	117	117
Zmniejszenia	-	-	-
Wartość brutto na koniec okresu	15 846	4 225	20 071
Umorzenie na początek okresu	-	3 519	3 519
Amortyzacja za okres	-	225	225
Umorzenie na koniec okresu	-	3 744	3 744
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	15 846	-	15 846
Nabycie	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	15 846	-	15 846
Wartość netto na koniec okresu	-	481	481

2018	Wartość firmy	Licencje i oprogramowanie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	15 846	3 733	19 578
Nabycie	-	742	742
Zmniejszenia	-	(367)	(367)
Wartość brutto na koniec okresu	15 846	4 108	19 953
Umorzenie na początek okresu	-	3 273	3 273
Amortyzacja za okres	-	247	247
Umorzenie na koniec okresu	-	3 519	3 519
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	15 846	-	15 846
Nabycie	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	15 846	-	15 846
Wartość netto na koniec okresu	-	588	588

34. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Materiały:	9 198	4 362
Według ceny nabycia	9 198	4 362
Według wartości netto możliwej do uzyskania	7 819	3 547
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	7 819	3 547
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	1 379	815

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	815	21
- zwiększenie	590	942
- wykorzystanie	(26)	(148)
Stan na koniec okresu	1 379	815

Żadna kategoria zapasów nie stanowiła zabezpieczenia kredytów i zobowiązań z tytułu leasingu Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku i na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Odpisy z tytułu aktualizacji wartości zapasów Grupa ujmuje w pozostałych kosztach operacyjnych. W roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku w na podstawie przeprowadzonej analizy Grupa utworzyła odpis aktualizujący wartość zapasów w wysokości 590 tysięcy PLN (2018: 942 tysięcy PLN).

35. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Należności z tytułu dostaw i usług:		
- od jednostek powiązanych	1 662	968
- od pozostałych jednostek	35 493	39 236
Razem, netto	37 155	40 204
Odpis aktualizujący	5 268	3 618
Wartość brutto	42 423	43 822

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 48 *Transakcje z podmiotami powiązanymi*. Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane. Terminy płatności zawierają się zazwyczaj między 30-90 dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem z tytułu oczekiwanych strat kredytowych właściwym dla należności handlowych Grupy.

Poziom przeterminowania w dniach (2019)	bieżące	do 30	30-60	60-90	90-180	powyżej 180	Razem
Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług	29 242	9 401	491	2	698	2 589	42 423
%	0,8%	19,6%	100%	100%	100%	77%	
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową	236	1 845	491	2	698	1 996	5 268
Wartość netto należności z tytułu dostaw i usług	29 006	7 556	0	0	0	593	37 155

Poziom przeterminowania w dniach (2018)	bieżące	do 30	30-60	60-90	90-180	powyżej 180	Razem
Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług	33 585	5 784	647	30	597	3 179	43 822
%	0,2%	0,4%	7,3%	13,3%	58,8%	98,4%	
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową	63	24	47	4	351	3 129	3 618
Wartość netto należności z tytułu dostaw i usług	33 522	5 760	600	26	246	50	40 204

Zmiany odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dotyczących należności z tytułu dostaw i usług były następujące:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	3 618	2 568
Utworzenie	2 258	2 308
Rozwiązanie	(608)	(1 258)
Stan na koniec okresu	5 268	3 618

Poniższa tabela przedstawia podstawowe pozycje w ramach pozostałych należności:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Pozostałe należności:		
- należności publicznoprawne	6 530	4 087
- pozostałe należności	733	11
- przedpłaty	823	1 171
Razem, netto	8 086	5 269
Odpis aktualizujący	1 575	460
Wartość brutto	9 661	5 729

Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności były następujące:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	460	-
Utworzenie	1 115	460
Rozwiązanie	-	-
Stan na koniec okresu	1 575	460

Należności publicznoprawne obejmują podatek VAT do rozliczenia w kolejnych okresach (3 884 tysięcy PLN) oraz depozyty celne złożone w związku z procedurą uszlachetnienia czynnego (2 646 tysięcy PLN). W roku obrotowym Grupa utworzyła odpis aktualizujący na kwotę 1 115 tysięcy PLN związany z niepewnością w zakresie odzyskiwalności części należności.

36. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

Pozostałe aktywa finansowe obejmują kontrakty forward wykorzystywane do zabezpieczenia ryzyka walutowego wynikającego z wpływów (denominowanych głównie w EUR) w walutach obcych od klientów Grupy. Wycena instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku kształtowała się następująco:

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)*	Planowana data realizacji zabezpieczenia	Wartość nominalna po kursie na 31.12.2019 r.	Wycena na dzień bilansowy	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	1 kwartał 2020	15 045	361	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	2 kwartał 2020	14 986	425	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	3 kwartał 2020	7 610	194	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	4 kwartał 2020	426	9	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	1 kwartał 2021	426	9	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	2 kwartał 2021	1 252	35	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	3 kwartał 2021	7 793	215	Ryzyko walutowe
		47 538	1 248	

* zabezpieczenia przepływu pieniężnego lub grupy przepływów

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)*	Planowana data realizacji zabezpieczenia	Wartość nominalna po kursie na 31.12.2018 r.	Wycena na dzień bilansowy	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	1 kwartał 2019	16 284	209	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	2 kwartał 2019	2 296	37	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	3 kwartał 2019	2 769	29	Ryzyko walutowe
		21 349	275	

* zabezpieczenia przepływu pieniężnego lub grupy przepływów

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- 1) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz krótkoterminowe depozyty bankowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- 2) Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- 3) Zaciągnięte pożyczki - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny, oparty na stopach rynkowych charakter ich oprocentowania.

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Do wyceny zobowiązań i należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, zastosowano poziom 2 wyceny. Grupa wprowadza do ksiąg wartości na podstawie wyceny otrzymanej z banku.

W roku 2019 oraz w 2018 nie wystąpiły sytuacje przeniesienia kwot z kapitału własnego i zaliczenia ich do kosztu początkowego lub innej wartości bilansowej składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego.

Nie wystąpiły przeklasyfikowania pomiędzy poziomami wyceny.

37. POZOSTAŁE AKTYWA OBROTOWE

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Pozostałe aktywa obrotowe		
- koszty rozliczane w czasie	665	584
- inne	14	13
Razem pozostałe aktywa obrotowe	679	597

Koszty rozliczane w czasie obejmują koszty przedpłacone z góry, z których największe pozycje dotyczą polis ubezpieczeniowych (428 tysięcy PLN), zaliczki na energię elektryczną (88 tysięcy PLN), opłat za użytkowanie (120 tysięcy PLN) i wsparcia w obsłudze programów komputerowych (30 tysięcy PLN).

38. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 26 659 tysięcy PLN (31 grudnia 2018 roku: 37 183 tysiące PLN). Wartość środków pieniężnych Grupy na rachunkach bankowych VAT na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 840 tysięcy PLN.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi środkami kredytowymi w wysokości 37 183 tysiące PLN (31 grudnia 2018 roku: 26 659 tysięcy PLN), w odniesieniu, do których wszystkie warunki zawieszające zostały spełnione.

39. KAPITAŁY WŁASNE

Kapitał zakładowy Zamet S.A. wynosi 74.144.000,00 zł i dzieli się na 105.920.000 akcji zwykłych na okaziciela:

- 32.428.500 akcji zwykłych na okaziciela serii A o numerach od 00.000.001 do 32.428.500;
- 63.871.500 akcji zwykłych na okaziciela serii B o numerach od 00.000.001 do 63.871.500;
- 9.620.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C o numerach od 0.000.001 do 9.620.000;

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu. Ogólna liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu, wynikająca ze wszystkich wyemitowanych akcji wynosi 105.920.000.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji w szt.	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej w PLN
A	zwykłe na okaziciela	32 428 500	22 699 950
B	zwykłe na okaziciela	63 871 500	44 710 050
C	zwykłe na okaziciela	9 620 000	6 734 000
Razem		105 920 000	74 144 000
Wartość nominalna jednej akcji =		0,70 PLN	

Zarówno liczba wyemitowanych akcji jak i wartość kapitału zakładowego w okresie sprawozdawczym nie uległa zmianie.

Zgodnie z otrzymanymi od akcjonariuszy powiadomieniami dotyczącymi stanu posiadania, struktura posiadania znacznych pakietów akcji na dzień niniejszego raportu przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji / głosów	Udział w ogólnej liczbie akcji / głosów
TDJ Equity III Sp. z o.o.	59 770 372	56,43%
NATIONALE NEDERLANDEN OFE	12 984 007	12,26%
QUERCUS TFI S.A.	5 368 336	5,07%
POZOSTALI AKCJONARIUSZE	27 797 285	26,24%
Razem	105 920 000	100,00 %

W okresie sprawozdawczym, jak również po jego zakończeniu do dnia publikacji niniejszego sprawozdania, Emitent nie otrzymał zawiadomień dotyczących zmian stanu posiadania znacznych pakietów akcji.

TDJ Equity III Sp. z o.o. jest podmiotem bezpośrednio zależnym od spółki TDJ S.A. z siedzibą w Katowicach i pośrednio zależnym od Pana Tomasza Domogały – Przewodniczącego Rady Nadzorczej Emitenta. Na dzień publikacji niniejszego raportu, wg najlepszej wiedzy zarządu, Pan Tomasz Domogała nie posiada bezpośrednio akcji Emitenta, natomiast pośrednio, poprzez spółki zależne, posiada 59.770.372 akcji zwykłych na okaziciela Zamet Spółki Akcyjnej, które to akcje stanowią 56,43% kapitału zakładowego Spółki oraz dają prawo do 59.770.372 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiących 56,43 % ogólnej liczby głosów.

Zarządowi nie są znane ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności powyższych akcji ani żadne inne umowy, które mogą spowodować zmiany struktury akcjonariatu w przyszłości. Wyemitowane akcje nie posiadają żadnych ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, nie istnieją również żadne inne papiery wartościowe mogące dawać specjalne uprawnienia kontrolne.

W okresie sprawozdawczym oraz po jego zakończeniu do dnia publikacji niniejszego sprawozdania emitent nie otrzymał od osób zarządzających lub nadzorujących zawiadomień o nabyciu lub zbyciu akcji emitenta przez osoby zobowiązane lub osoby blisko związane z osobami zobowiązanymi do notyfikacji o transakcjach na akcjach emitenta.

Według najlepszej wiedzy Zarządu, bazując na otrzymanych powiadomieniach oraz oświadczeniach osób zarządzających i nadzorujących, liczba akcji Emitenta będących w posiadaniu osób zarządzających oraz nadzorujących przedstawia się następująco:

Stan na dzień publikacji sprawozdania		Liczba akcji	Liczba głosów	Udział %
Artur Jeziorowski	Prezes Zarządu	-	-	-
Adrian Smeja	Wiceprezes Zarządu	-	-	-
Tomasz Domogała (pośrednio)*	Przewodniczący RN	59 770 372	59 770 372	56,43%
Czesław Kisiel	Członek RN	-	-	-
Magdalena Zajączkowska – Ejsymont	Członek RN	-	-	-
Jacek Leonkiewicz	Członek RN	-	-	-
Michał Nowak	Członek RN	-	-	-
Tomasz Kruk	Członek RN	-	-	-
Dorota Wyjadłowska	Członek RN	-	-	-

Emitent nie zawarł z osobami zarządzającymi oraz nadzorującymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z pełnionej funkcji. W Grupie nie funkcjonują programy premiowe, motywacyjne itp. które oparte byłyby na kapitale Emitenta. W Grupie nie funkcjonuje program akcji pracowniczych. W ciągu roku obrotowego nie było zmian w wartości kapitału zakładowego Emitenta.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z nadwyżki wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej, pomniejszonej o koszty emisji akcji. Ponadto kapitał zapasowy tworzony jest z nadwyżek z podziału z zysku ponad wymagany ustawowo odpis na kapitał zapasowy przeznaczony na pokrycie strat. Na dzień 31 grudnia.2019 r. kapitał zapasowy Grupy wyniósł 142 838 tysiące PLN, z czego 22 084 tysiące PLN stanowi nadwyżkę ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną.

Pozostałe kapitały rezerwowe

W dniu 31 stycznia 2011 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego Spółki Dominującej o kwotę 5 290 tys. zł. Z chwilą zarejestrowania obniżenia kapitału zakładowego, zgodnie z art. 360 § 4 Kodeksu spółek handlowych, nastąpiło umorzenie 5 290 000 akcji własnych Spółki, nabytych w tym celu, za wynagrodzeniem, od Fabryki Maszyn „FAMUR” S.A. W związku z tym, że obniżenie kapitału zakładowego zostało przeprowadzone w trybie art. 360 § 2 pkt 2) Kodeksu spółek handlowych, na podstawie art. 457 § 2 Kodeksu spółek handlowych, kwoty uzyskane z tego obniżenia zostały przelane na utworzony w tym celu, osobny kapitał rezerwowy.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane / (niepokryte straty) obejmują:

- nierozliczone wyniki z lat poprzednich
- efekty zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich,
- wycenę zysków / (strat) aktuarialnych w części odnoszonej w pozostałe całkowite dochody
- wynik roku bieżącego.

40. KREDYTY BANKOWE

Salda zobowiązań z tytułu kredytów bankowych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku były następujące:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kredyty i pożyczki	21 582	44 301
- długoterminowe	2 547	2 000
- krótkoterminowe	19 035	42 301

W efekcie przeprowadzonego na przełomie 2017 i 2018 r. procesu zmiany struktury organizacyjnej w Grupie Zamet i wydzielenie spółek komandytowych (patrz skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2018) Zamet S.A. oraz wydzielone spółki komandytowe tj. Zamet Industry Sp. z o.o. Sp. Komandytowa oraz Mostostal Chojnice Sp. z o.o. Sp. Komandytowa są stronami umów finansowania parasolowego zawartych z trzema partnerami finansowymi: Credit Agricole Bank Polska S.A., mBank S.A. oraz BNP Paribas Polska S.A. Spółka Zamet Budowa Maszyn SA posiada własne niezależne finansowanie w mBank S.A. oraz BNP Paribas Polska S.A.

W ramach umów bankowych Grupa korzysta z kredytów w rachunku bieżącym, kredytów inwestycyjnych oraz gwarancji bankowych.

Najważniejsze zmiany w zakresie umów bankowych Grupy w okresie sprawozdawczym były następujące:

W dniu 21 stycznia 2019 roku podpisane zostało z mBank S.A. porozumienie rozwiązujące umowę współpracy z dnia 21 września 2015 roku w związku z wnioskowaną przez Zamet S.A. przedterminową spłatą udzielonego nieodnawialnego kredytu obrotowego. Spłata w kwocie 12 150 tysięcy złotych nastąpiła w dniu 22 stycznia 2019 roku.

W dniu 25 stycznia 2019 roku został podpisany z mBank S.A. aneks do umowy o linię wieloproduktową („Umbrella wieloproduktowa”) dla podmiotów Grupy Kapitałowej Zamet (Zamet S.A., Zamet Industry i Mostostal Chojnice) obejmujący zmianę wewnętrznej struktury limitu poprzez zwiększenie wysokości kredytu w rachunku bieżącym oraz wydłużenie okresu udostępnienia produktów w ramach limitu.

W dniu 29 stycznia 2019 roku pomiędzy Zamet Budowa Maszyn S.A. a mBank S.A. został podpisany aneks do umowy o współpracy w zakresie wydłużenia okresu udostępnienia produktów.

W dniu 18 kwietnia 2019 roku pomiędzy Zamet Budowa Maszyn S.A. a BNP Paribas S.A. podpisany został aneks do umowy o limit wierzytelności obejmujący zmianę wewnętrznej struktury limitu polegającej na uwzględnieniu finansowania inwestycyjnego modernizacji infrastruktury oświetleniowej zakładów Zamet Budowa Maszyn S.A. w Tarnowskich Górach i Bytomiu.

W dniu 25 czerwca 2019 roku podpisany został z Bankiem BNP Paribas S.A. aneks do umowy o limit wierzytelności dla podmiotów Grupy Kapitałowej Zamet (Zamet S.A., Zamet Industry i Mostostal Chojnice) w zakresie zmiany wewnętrznej struktury limitu polegającej na uwzględnieniu finansowania inwestycyjnego modernizacji infrastruktury oświetleniowej zakładu Zamet Industry Sp. z o.o. Sp.k. w Piotrkowie Trybunalskim.

W dniu 22 października 2019 roku zawarty został z Credit Agricole Bank Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu, aneks do umowy o linię kredytową dla podmiotów Grupy Kapitałowej Zamet (Zamet S.A., Zamet Industry i Mostostal Chojnice), dotyczący wydłużenia okresu udostępnienia finansowania obrotowego i gwarancji bankowych o kolejne dwa lata, tj. do dnia 29 października 2021 roku (z opcją przedłużenia o kolejny rok). Maksymalny termin ważności gwarancji uległ wydłużeniu do dnia 28 października 2029 r.

W dniu 28 października 2019 roku podpisane zostały aneksy do umów o limit wierzytelności pomiędzy BNP Paribas Bank Polska SA a Zamet Budowa Maszyn S.A. oraz pomiędzy BNP Paribas a podmiotami Grupy Kapitałowej Zamet (finansowanie parasolowe) w zakresie wydzielenia z umów ramowych limitu na obsługę walutowych terminowych transakcji, transakcji zamiany oraz transakcji opcji walutowych do wydzielonych Limitów na transakcje terminowe i pochodne bez zmiany kwoty globalnych umów o limit wierzytelności.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie limitów kredytowych Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku.

31 grudnia 2019	Rodzaj	Waluta	Limit kredytowy	Termin spłaty	Kwota do spłaty	Oprocentowanie
BNP Paribas Polska*	Limit wielocelowy	PLN	15 000	30.10.2020	4 813	Wibor + marża
BNP Paribas Polska**	Kredyt inwestycyjny	PLN	-	31.07.2022	1 039	Wibor + marża
BNP Paribas Polska	Limit wielocelowy	PLN	10 000	30.10.2020	395	Wibor + marża
BNP Paribas Polska***	Kredyt inwestycyjny	PLN	-	31.07.2022	638	Wibor + marża
mBank*	Limit wielocelowy	PLN	12 000	30.01.2020	3 254	Wibor + marża
mBank	Limit wielocelowy	PLN	7 500	30.01.2020	3 280	Wibor + marża
Credit Agricole Bank Polska*	Limit wielocelowy	PLN	15 000	29.10.2021	6 163	Wibor + marża
Credit Agricole Bank Polska**	Kredyt inwestycyjny	PLN	-	29.12.2023	2 000	Wibor + marża
Razem			59 500		21 582	

* finansowanie parasolowe

** kredyt inwestycyjny w ramach limitu parasolowego dla Zamet Industry

*** kredyt inwestycyjny w ramach limitu wielocelowego dla Zamet Budowa Maszyn

31 grudnia 2018	Rodzaj	Waluta	Limit kredytowy	Termin spłaty	Kwota do spłaty	Oprocentowanie
Bank BNP Paribas*	Limit wielocelowy	PLN	15 000	30.10.2020	7 474	Wibor + marża
Bank BNP Paribas	Limit wielocelowy	PLN	10 000	30.10.2020	1 180	Wibor + marża
mBank*	Limit wielocelowy	PLN	10 000	31.01.2019	8 853	Wibor + marża
mBank	Limit wielocelowy	PLN	7 500	31.01.2019	232	Wibor + marża
mBank	Limit wielocelowy	PLN	14 400	31.10.2019	12 150	Wibor + marża
Credit Agricole Bank Polska*	Limit wielocelowy	PLN	15 000	31.10.2019	11 912	Wibor + marża
Credit Agricole Bank Polska	Kredyt inwestycyjny**	PLN	-	29.12.2023	2 500	Wibor + marża
Razem			71 900		44 301	

* finansowanie parasolowe

** kredyt inwestycyjny w ramach limitu parasolowego dla Zamet Industry

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania miały miejsce następujące zmiany:

W dniu 17 lutego 2020 roku podpisany został z mBank SA aneks do umowy o linię wieloproduktową w zakresie wydłużenia okres ważności limitu do dnia 30 listopada 2022 roku, z maksymalnym terminem ważności gwarancji do dnia 31 stycznia 2026 roku.

W dniu 20 lutego 2020 roku pomiędzy Zamet Budowa Maszyn S.A. a mBank S.A. podpisany został aneks do umowy o limit wierzytelności w zakresie wydłużenia okres ważności limitu do dnia 30 listopada 2022 roku, z maksymalnym terminem ważności gwarancji do dnia 31 stycznia 2026 roku.

W dniu 24 marca 2020 roku podpisany został aneks do umowy o limit wierzytelności dla podmiotów Grupy Kapitałowej Zamet (finansowanie parasolowe) wydłużający okresy ostatecznej spłaty kredytu w rachunku bieżącym do dnia 30 września 2021 roku oraz pozostałych udzielonych przez bank limitów do dnia 30 września 2026 roku.

W dniu 17 kwietnia 2020 roku podpisany został z mBank SA aneks do umowy finansowania parasolowego w ramach którego, korzystając z zapisów dotychczasowej umowy, strony postanowiły o zwiększeniu maksymalnej kwoty kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 18,0 mln PLN (dotychczas 12,0 mln PLN) na okres od dnia zawarcia aneksu do dnia 29 stycznia 2021 roku. Pozostałe istotne warunki umowy, w tym łączna kwota limitu na wszystkie produkty bankowe w ramach tej umowy, pozostały niezmienione.

41. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie jest ograniczenie zmienności generowanych przepływów pieniężnych oraz osiągniętych wyników finansowych na podstawowej działalności biznesowej do akceptowalnego poziomu. Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa należą: środki pieniężne, kredyty bankowe, umowy leasingu i walutowe transakcje terminowe. Głównym zadaniem wspomnianych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej Grupy poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk.

Główne ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko kredytowe, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej. Zarząd Emitenta weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

Zasadą stosowaną przez Grupę jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie opisane w niniejszym rozdziale instrumenty mają charakter wspomagający bezpośrednie procesy biznesowe, wynikające z prowadzonej przez Grupę działalności podstawowej. Grupa nie dopuszcza do wykorzystania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną Grupy.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Grupie związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Wynika ono z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowa spłata należności lub znaczące opóźnienia w zapłacie należności.

W celu ograniczenia zjawisk, które mogłyby generować straty finansowe Grupa na bieżąco monitoruje stany należności i niezwłocznie podejmuje działania windykacyjne wobec należności przeterminowanych. Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe co minimalizuje ryzyko niewypłacalności. Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz odpisy aktualizujące należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości zostały zaprezentowane poniżej.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, inwestycje w instrumenty kapitałowe oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. Grupa posiada lokaty tylko w renomowanych bankach i ocenia ryzyko kredytowe z tym związane za nieistotne.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności handlowych została przedstawiona w nocie poniżej.

Ryzyko płynności

Grupa jest narażona na ryzyko płynności w przypadku niedopasowania struktury terminowej przepływów pieniężnych na realizowanych przez Grupę kontraktach. Grupa dąży do zapewnienia tzw. pozytywnych przepływów pieniężnych, co przy założeniu terminowego regulowania należności eliminuje ryzyko płynności.

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji, jak i aktywów finansowych oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności. Nominalna wartość linii kredytowych, do których ma dostęp Grupa skutecznie zapobiega ewentualnym negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności. W związku z powyższym, ryzyko niedoboru środków pieniężnych i utraty płynności finansowej przez Spółkę w chwili obecnej należy określić jako małe.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2019	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	389	1 868	4 276	26 493	33 026
Kredyty i pożyczki	17 774	282	979	2 547	-	21 582
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	17 493	-	-	-	17 493
Razem	17 774	18 164	2 847	6 823	26 493	72 101

31 grudnia 2018	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	43	481	1 864	-	2 388
Kredyty i pożyczki	30 188	3 028	9 085	2 000	-	44 301
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	14 365	-	-	-	14 365
Razem	30 188	17 436	9 566	3 864	-	61 054

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych.

Rok zakończony 31 grudnia 2019	Przychody/koszty finansowe z tytułu odsetek	Koszty finansowe z tytułu pozostałych odsetek	Przychody /koszty z tytułu różnic kursowych	Przychody z wyceny instrumentów pochodnych	Przychody z realizacji instrumentów pochodnych	Pozostałe
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	7	-	105	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	193	724	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	268	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(545)	(204)	(268)	-	-	-
Kredyty i pożyczki	(800)	-	-	-	-	(293)
Razem	(1 070)	(204)	(163)	193	724	(293)

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Przychody/koszty finansowe z tytułu odsetek	Koszty finansowe z tytułu pozostałych odsetek	Przychody /koszty z tytułu różnic kursowych	Przychody z wyceny instrumentów pochodnych	Przychody z realizacji instrumentów pochodnych	Pozostałe
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	199	-	1 926	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	(210)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	150	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(46)	(38)	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	(1 016)	-	-	-	-	(469)
Razem	(713)	(38)	1 926	(210)	-	(469)

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe związane jest ze zmianami kursu walut, które powodują niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Grupa realizuje wysoką sprzedaż dla klientów zagranicznych. Pomiędzy datą zawarcia kontraktów eksportowych na dostawę określonych maszyn/urządzeń a datą ich realizacji mija zwykle okres od 2 do 5 miesięcy, co jest związane z długością cyklu produkcyjnego. Zgodnie z polityką zabezpieczeń przyjętą przez Grupę zabezpieczeniu podlega określona część oczekiwanych przepływów z tytułu realizowanego kontraktu na dostawę maszyn/urządzeń. Instrumentami zabezpieczającymi są kontrakty walutowe forward, w których Grupa zobowiązuje się sprzedać walutę po cenie terminowej określonej w transakcji zawartej z bankiem. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Strategia zabezpieczeń Grupy polega na zabezpieczaniu ryzyka kursowego związanego z wysoce prawdopodobnymi przewidywanymi lub zakontraktowanymi przepływami pieniężnymi, jak również z przepływami pieniężnymi wynikającymi z pozycji pieniężnych denominowanych w walutach obcych. Zgodnie z polityką Grupy zabezpieczeniu podlega ryzyko zmiany w kursach forward. Zabezpieczeniu podlega ustalona indywidualnie dla każdego planowanego lub zawartego kontraktu część planowanych wpływów ze sprzedaży w walucie. Kwota i termin planowanych całkowitych wpływów ze sprzedaży określone są na podstawie danych zawartych w negocjowanym lub podpisanym kontrakcie. Część wpływów podlegająca zabezpieczeniu jest ustalana poprzez odjęcie od całkowitych planowanych wpływów przewidywanych wpływów w walucie obcej (część zabezpieczana w sposób naturalny). Grupa podejmuje działania mające na celu minimalizację ryzyka poprzez: system przedpłat, skracanie terminów płatności oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym

Ryzyko walutowe nie dotyczy udzielonych Spółce kredytów bankowych. Całość nominalnej wartości portfela kredytów dostępne jest w polskiej walucie.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy			
			EUR/PLN	EUR/PLN	Inne waluty	Inne waluty
31 grudnia 2019			10%	-10%	10%	-10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26 659	8 095	797	(797)	12	(12)
Należności z tytułu dostaw i usług	37 155	21 054	2105	(2 105)	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	17 493	933	(65)	65	(28)	28
Kontrakty forward*	1 248	1 248	(12)	12	0	0
Zmiana zysku brutto			2 825	(2 825)	(16)	16
Zmiana zysku netto			2 288	(2 288)	(13)	13

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy			
			EUR/PLN	EUR/PLN	Inne waluty	Inne waluty
31 grudnia 2018			10%	-10%	10%	-10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	37 183	12 050	1 198	(1 198)	7	(7)
Należności z tytułu dostaw i usług	40 204	30 777	3 100	(3 100)	2	(2)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14 365	2 543	(195)	195	(58)	58
Kontrakty forward*	275	275	(27)	27	-	-
Zmiana zysku brutto			4 076	(4 076)	(49)	49
Zmiana zysku netto			3 302	(3 302)	(49)	49

Ryzyko stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko stopy procentowej z tytułu finansowania działalności poprzez kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej opartej o WIBOR. Kredyty zaciągnięte przez Grupę to kredyty denominowane w PLN, dlatego też Grupa na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje z Bankiem warunki na jakich udzielone są kredyty. Zarząd ocenia, że ryzyko to jest obecnie niewielkie. Na dzień 31 grudnia 2019 roku łączna wartość nominalna portfela kredytów krótkoterminowych dostępnych dla spółek Grupy wynosiła 59 500 tysięcy PLN.

W poniższych tabelach przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Rok zakończony 31 grudnia 2019	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lata	4-5 lat	> 5 lat	Ogółem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26 659	-	-	-	-	-	26 659
Kredyty bankowe	19 035	996	1 051	500	-	-	21 582
Zobowiązania z tytułu leasingu (instytucje finansowe)	1 658	404	986	824	134	-	4 006

Rok zakończony 31 grudnia 2018	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lata	4-5 lat	> 5 lat	Ogółem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	37 183	-	-	-	-	-	37 183
Kredyty bankowe	42 301	2 000	-	-	-	-	44 301
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	524	568	553	434	212	-	2 291

Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

31 grudnia 2019	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	wynik finansowy WIBOR+100pb	wynik finansowy WIBOR-100pb
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	26 659	26 659	267	-267
Oprocentowane kredyty i pożyczki	21 582	21 582	-216	216
Zobowiązania z tytułu leasingu	4 006	4 006	-40	40
Zmiana zysku brutto			11	-11
Zmiana zysku netto			17	-17

31 grudnia 2018	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	wynik finansowy WIBOR+100pb	wynik finansowy WIBOR-100pb
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	37 183	37 183	372	(372)
Oprocentowane kredyty i pożyczki	44 301	44 301	(443)	443
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 291	2 291	(23)	23
Zmiana zysku brutto			(94)	94
Zmiana zysku netto			(76)	76

Ryzyko cenowe

Grupa jest narażona na ryzyko wzrostu cen, w szczególności materiałów kluczowych dla działalności - głównie wyrobów hutniczych. Grupa dąży do minimalizowania ryzyka poprzez lokowanie dostaw materiałów po stronie klienta, zagwarantowanie w umowach z odbiorcami możliwości indeksacji cen. Grupa w zakresie, w jakim jest to możliwe posiada zdyswersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych.

42. REZERWY

Wykazane rezerwy dotyczą głównie rezerw na świadczenia pracownicze, naprawy gwarancyjne i pozostałe koszty.

Grupa prezentuje rezerwy w podziale na krótko i długoterminowe tj. zgodnie z przewidywanym okresem w jakim nastąpi realizacja zobowiązań.

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Rezerwy na świadczenia pracownicze:	10 090	10 145
- rezerwa na świadczenia na nagrody jubileuszowe	8 038	8 389
- rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	2 052	1 756
Pozostałe rezerwy	3 709	4 067
Razem rezerwy	13 799	14 212
- długoterminowe	10 601	9 544
- krótkoterminowe	3 198	4 658

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Spółki z Grupy ujmuje zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zgodnie z polityką opisaną w notcie poniżej. Na podstawie wyceny dokonanej nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrachunkowego przez niezależnego aktuarium Grupa ujmuje wartość bieżącą zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych. Kwotę tego zobowiązania oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Za rok zakończony 31 grudnia 2019	odprawy emerytalne i rentowe	nagrody jubileuszowe	Ogółem
Na początek okresu	1 757	8 389	10 146
Koszty odsetek	41	196	237
Koszty bieżącego zatrudnienia	115	445	560
(Zyski)/straty aktuarialne	278	70	348
Koszty wypłaconych świadczeń	(138)	(1 065)	(1 203)
Koniec okresu	2 052	8 038	10 090
- długoterminowe	1 772	6 930	8 702
- krótkoterminowe	280	1 108	1 388

Za rok zakończony 31 grudnia 2018	odprawy emerytalne i rentowe	nagrody jubileuszowe	Ogółem
Na początek okresu	1 681	7 681	9 362
Koszty odsetek	50	224	274
Koszty bieżącego zatrudnienia	111	297	408
(Zyski)/straty aktuarialne	56	1 698	1 754
Koszty wypłaconych świadczeń	(142)	(1 511)	(1 653)
Koniec okresu	1 756	8 389	10 145
- długoterminowe	1 506	6 997	8 503
- krótkoterminowe	249	1 393	1 642

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień i zakładane w roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	2019	2018
Stopa dyskontowa (%)	2,0	2,8
Wskaźnik rotacji pracowników (%):	5,0	5,0
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	2,5	2,3

Podział rezerw na świadczenia pracownicze wykazanych na dzień 31 grudnia 2019 roku wg okresu wymagalności:

	odprawy emerytalne i rentowe	nagrody jubileuszowe	Ogółem
Rok 2020	280	1 109	1 389
Lata 2021-2025	943	3 790	4 733
Lata 2026-2030	418	1 802	2 220
Rok 2031 i później	411	1 337	1 748

Pozostałe rezerwy

	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Pozostałe rezerwy*	Ogółem
Za rok zakończony 31 grudnia 2019			
Na początek okresu	1 941	2 126	4 067
Zwiększenia	602	741	1 343
Wykorzystanie	(49)	(67)	(116)
Zmniejszenia	(420)	(1 165)	(1 585)
Koniec okresu	2 074	1 635	3 709
- długoterminowe	1 899	-	1 899
- krótkoterminowe	175	1 635	1 810

*pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na dodatkowe koszty związane z realizowanymi kontraktami.

	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Za rok zakończony 31 grudnia 2018			
Na początek okresu	1 852	4 708	6 560
Zwiększenia	702	2 544	3 246
Wykorzystanie	27	(746)	(719)
Zmniejszenia	(640)	(4 380)	(5 020)
Koniec okresu	1 941	2 126	4 067
- długoterminowe	1 051	-	1 051
- krótkoterminowe	890	2 126	3 016

	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	Stopa zwrotu z inwestycji	Stopa wzrostu płac		
Za rok zakończony 31 grudnia 2019						
Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	2 052	2 052	1% 21	-1% (21)	1% 21	-1% (21)
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	8 038	8 038	80	(80)	80	(80)
Zmiana wyniku brutto			101	(101)	101	(101)
Zmiana wyniku netto			82	(82)	82	(82)

Za rok zakończony 31 grudnia 2018	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	Stopa zwrotu z inwestycji		Stopa wzrostu płac	
			+1%	-1%	+1%	-1%
Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	1 756	1 756	96	(109)	(108)	(96)
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	8 389	8 389	403	(450)	(448)	408
Zmiana wyniku brutto			499	(559)	(556)	312
Zmiana wyniku brutto			404	(453)	(450)	409

Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych

Grupa tworzy rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo wystąpienia takich kosztów w związku z realizacją danej umowy. Wysokość rezerwy wynika z kalkulacji wartości prawdopodobnych napraw. Ze względu na charakter tych rezerw, kwota i czas wypływów korzyści ekonomicznych, są trudne do przewidzenia.

Maksymalne okresy odpowiedzialności z tytułu napraw gwarancyjnych wynikają z zawartych umów.

W pozostałych przypadkach kwota rezerw jest iloczynem wartości przychodu ze zlecenia oraz wskaźnika napraw gwarancyjnych, który jest obliczany na podstawie pięciu ostatnich lat.

43. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
- wobec jednostek powiązanych	1 749	1 256
- wobec pozostałych jednostek	15 744	13 109
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług razem	17 493	14 365

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 - 60 dni.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w nocie 48 *Transakcje z podmiotami powiązаныmi*.

44. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	4 703	2 080
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	3 244	2 825
Zobowiązania z tytułu inwestycji	91	-
Rezerwa na premie	2 459	1 234
Inne zobowiązania	2 602	1 807
Razem	13 099	7 946

45. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Stan należności i zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2019 i 31 grudnia 2018 roku prezentuje poniższa tabela:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Należności warunkowe	-	-
Zobowiązania warunkowe	31 104	15 129
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
- na rzecz pozostałych jednostek, w tym:	31 104	15 129
- z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	31 104	15 129
Pozycje pozabilansowe, razem	31 104	15 129

Na wartość zobowiązań warunkowych z tytułu udzielonych gwarancji składają się zobowiązania z tytułu bankowych gwarancji należytego wykonania zobowiązań umownych, bankowych gwarancji na zabezpieczenie roszczeń z tytułu udzielonej gwarancji i rękojmi i bankowych gwarancji zwrotu zaliczki, jakie Grupa udziela w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą na rzecz kontrahentów we wcześniejszych okresach. Wystawione gwarancje będą wygasać zgodnie z terminami na jakie zostały wystawione, z których najpóźniejszy to 25 marca 2025 roku.

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

46. ZOBOWIĄZANIA DO PONIESIENIA NAKŁADÓW I INNE ZOBOWIĄZANIA DO PONIESIENIA W PRZYSZŁOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa zobowiązała się ponieść w przyszłości nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 500 tysięcy PLN. Na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązania Grupy do poniesienia w przyszłości nakładów na rzeczowe aktywa trwałe wynosiły 200 tysięcy PLN.

47. POSTĘPOWANIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

W okresie sprawozdawczym, jak również po zakończeniu tego okresu, wobec spółki Zamet S.A. oraz podmiotów podporządkowanych nie toczą się istotne postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego oraz organem administracji publicznej, z zastrzeżeniem sporu sądowego pomiędzy Zamet S.A. a Mostostal Pomorze S.A. dotyczącego spornych należności w kwocie 1 052 tysięcy PLN z tytułu kar umownych, które w kwocie 593 tysięcy PLN zostały potrącone z wynagrodzenia przysługującego Zamet S.A. Sąd pierwszej instancji, oddalił w całości powództwo powoda (Mostostal Pomorze S.A.) o zasądzenie kwoty 459 tysięcy oraz uwzględnił w całości powództwo wzajemne powoda wzajemnego (Zamet S.A.) o zapłatę kwoty 593 tysięcy PLN. Strona przeciwna wniosła apelację, która została w całości oddalona przez sąd drugiej instancji, w wyroku wydanym 26 lutego 2020 r. tj. po zakończeniu okresu sprawozdawczego. Wyrok jest prawomocny. W związku z powyższym Grupa rozwiązała rezerwę na potencjalne kary w kwocie 459 tysięcy PLN oraz rozwiązała odpis aktualizujący wartość należności na kwotę 593 tysięcy PLN otrzymaną po dniu bilansowym.

48. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły znaczące transakcje z jednostkami powiązаныmi, które miałyby charakter nietypowy lub które zostałyby zawarte na warunkach innych niż rynkowe.

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi w roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku, jak również salda rozrachunków handlowych (należności i zobowiązania) na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku:

		Sprzedaż	Zakupy	Należności	Zobowiązania
FAMUR S.A.	2019	6 641	1 497	780	147
	2018	18 357	2 969	363	874
Famur Famak S.A.	2019	294	8	-	10
	2018	-	-	-	68
FAMUR INSTITUTE	2019	-	10	-	-
	2018	-	-	-	-
FPM S.A.	2019	1 482	228	857	48
	2018	666	61	426	-
FUGO S.A.	2019	-	-	-	-
	2018	-	131	-	19
Fugo Sp. z o.o.	2019	-	435	-	299
	2018	193	-	-	-
Kopex S.A.	2019	-	-	-	-
	2018	250	-	-	-
Kuźnia Glinik	2019	-	-	-	-
	2018	1 294	159	155	-
Odlewnia Żeliwa Śrem S.A.	2019	-	21	-	-
	2018	5	-	-	-
PGO Service	2019	1	882	-	154
	2018	-	671	-	172
PGO SA	2019	470	465	24	38
	2018	350	62	24	3
TDJ Sp. z o.o. (ESTATE)	2019	-	342	-	82
	2018	-	226	-	0
TDJ S.A.	2019	-	170	-	45
	2018	-	740	-	120
TDJ Legal	2019	-	331	-	122
	2018	5	3	-	-
TDJ INVEST 11	2019	1	-	1	-
	2018	1	-	-	-
ELGÓR+HANSEN	2019	1 009	722	-	804
	2018	-	-	-	-
PEMUG SP. Z O.O.	2019	-	295	-	-
	2018	-	3	-	-
Razem	2019	9 898	5 406	1 662	1 749
	2018	21 121	5 025	968	1 256

Transakcje handlowe dokonywane w ramach bieżącej działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne podmioty powiązane w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 r. i okresach porównywalnych, w opinii Zarządu Emitenta były oparte na cenach rynkowych i były transakcjami typowymi i rutynowymi oprócz opisanych poniżej.

49. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik kapitałów w relacji do łącznej wartości aktywów. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten był nie niższy niż 35%. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kapitał własny	114 721	120 332
Kapitał rezerwowy z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-	-
Kapitał razem	114 721	120 332
Aktywa razem	200 717	206 826
Wskaźnik	57%	58%

50. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń członków Zarządu i organów nadzoru Jednostki dominującej za okres od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku oraz za okres od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 roku wypłaconych przez spółki Grupy.

Wynagrodzenie Zarządu	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Artur Jeziorowski	496	191
Adrian Smeja	130	-
Jakubowski Tomasz	164	214
Przemysław Kozłowski	137	32
Przemysław Milczarek	190	181
Razem	1 117	617
Zarządy spółek zależnych (nie ujęte powyżej)	732	971
Rady nadzorcze spółek zależnych (nie ujęte powyżej)	7	68

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych osobom, nadzorującym Zamet S.A.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Domogała Tomasz	6	6
Czesław Kisiel	6	6
Tomasz Kruk	12	3
Nowak Michał	6	6
Rogowski Robert	0	9
Wyjadłowska Dorota	12	12
Jacek Leonkiewicz	6	6
Magdalena Zajączkowska-Ejsymont	12	12
Razem	60	60

Emitent nie zawarł z osobami zarządzającymi oraz nadzorującymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z pełnionej funkcji. W Spółce nie funkcjonują programy premiowe, motywacyjne itp. które oparte byłyby na kapitale Emitenta. W Spółce nie funkcjonuje program akcji pracowniczych.

Grupa nie udzielała zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów osobom zarządzającym ani nadzorującym. Poza wynagrodzeniem nie występują inne świadczenia. Nie występują wynagrodzenia oparte na kapitale Grupy. Nie występują świadczenia po okresie zatrudnienia.

51. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIENEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W dniu 1 sierpnia 2018 r. Spółka podpisała umowę nr 68/A/19 z firmą Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie ul. Rondo ONZ 1, 00-124. Przedmiotem umowy jest:

- badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego ZAMET S.A sporządzonego na 31 grudnia 2018 roku, zgodnie z MSSF
- badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ZAMET sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 roku, zgodnie z MSSF.
- badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego ZAMET S.A sporządzonego na 31 grudnia 2019 roku, zgodnie z MSSF
- badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ZAMET sporządzonego na dzień 31 grudnia 2019 roku, zgodnie z MSSF.
- przegląd sprawozdania finansowego za okres 6 m-cy zakończony dnia 30 czerwca 2018 r.,
- przegląd sprawozdania finansowego za okres 6 m-cy zakończony 30 czerwca 2019 r.

Za powyższy zakres umowy wynagrodzenie wynosi 124 tysięcy PLN.

52. ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

Analiza wpływu COVID-19 na działalność Grupy Zamet

Pomimo upływu ponad trzech miesięcy od ogłoszenia stanu epidemicznego w Polsce możliwości precyzyjnego oszacowania skutków bezprecedensowej skali pandemii COVID-19 i jej wpływu na przyszłe wyniki finansowe wciąż są mocno ograniczone.

W opinii Zarządu Emitenta, kluczowym czynnikiem, który będzie wywierał wpływ na działalność i wyniki Grupy Kapitałowej Zamet („Grupa”) w perspektywie roku 2020, jest globalna sytuacja makroekonomiczna, szczególnie w sektorach podmorskiego wydobycia ropy i gazu, przetwórczym i hutniczym. Począwszy od 2020 roku, światowa gospodarka znajduje się pod silnym, niekorzystnym wpływem pandemii koronawirusa SARS-COV-2 wywołującego chorobę COVID-19.

Rynek ropy i gazu

Pandemia koronawirusa w sposób niespotykany w dotychczasowej historii wpłynęła na ograniczenie popytu na ropę naftową, co spowodowało ceny tego surowca do poziomu ok 20 USD za baryłkę – tj. najniższych we współczesnej historii. W szczególności jest to efektem drastycznego zmniejszenia skali transportu lotniczego i morskiego, które są odpowiedzialne za istotną część zużycia tego surowca w skali globalnej. Ograniczenie wydobycia ropy przez głównych producentów wystarczyło na powrót ceny do poziomu ok. 30 USD za baryłkę. W ocenie ekspertów, tak dramatyczny spadek cen ropy ma charakter krótkookresowy, a rynek spodziewa się ich stabilizacji na poziomie ok. 35 USD do końca 2020 r. i powyżej 50 USD w 2021.

Zważywszy, że znaczna część przychodów generowanych przez Grupę Zamet pochodzi z sektora związanego z podmorskim wydobyciem ropy i gazu (Grupa dostarcza urządzenia do podwodnego wydobycia tych surowców), w wyniku wstrzymania wielu inwestycji w sektorze ropy i gazu Grupa Zamet odczuła negatywne skutki pandemii w postaci zdecydowanie niższego tempa kontraktowania nowych zleceń w stosunku do założeń jakie można było przyjąć na rok bieżący przed wybuchem pandemii. Warto zauważyć, że do dnia publikacji niniejszego sprawozdania, nie wystąpiły przypadki anulowania trwających już znaczących umów handlowych dotyczących tego segmentu. W konsekwencji, wskutek pandemii spółka Zamet Industry spełniła warunki określone w ustawie z 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (dalej: „Ustawa COVID”). Zarząd Zamet Industry postanowił o ograniczeniu w okresie czerwiec-sierpień 2020 roku wymiaru czasu pracy wszystkich pracowników spółki o 20 proc. wraz z proporcjonalnym obniżeniem wynagrodzeń. Jednocześnie zarząd Zamet Industry, wystąpił z wnioskiem o udzielenie dofinansowania wynagrodzeń pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy.

Rynek urzędzeń przeładunkowych

Spowolnienie na rynku urzędzeń przeładunkowych także nie pozostaje bez wpływu na kondycję i poziom inwestycji realizowanych w branży przeładunków portowych, która jest dominującym segmentem działalności jednej ze spółek zależnych Emitenta tj. Mostostal Chojnice sp. z o.o. sp.k. W tym segmencie, spadek tempa kontraktowania nowych zamówień oraz spadek obrotów gospodarczych jest mniej odczuwalny aniżeli np. w segmencie ropy i gazu. Niemniej, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie występują przesłanki uprawniające zarząd Mostostal Chojnice do skorzystania z rozwiązań pomocowych przewidzianych w Ustawie Covid.

Sektor hutniczy

Zauważalne spowolnienie w sektorze hutniczym negatywnie oddziałuje na segment, w którym działalność prowadzi Zamet Budowa Maszyn SA, która w pierwszej połowie 2020 roku odnotowała w związku z pandemią spadek tempa kontraktowania nowych zamówień oraz spełniła warunki określone w Ustawie COVID dotyczące skorzystania z rozwiązań antykryzysowych w zakresie zmniejszenia wymiaru czasu pracy o 20 proc. (maj-lipiec 2020 roku). Spółka ta zawnioskowała o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy.

Od momentu ogłoszenia stanu epidemicznego, w całej Grupie wdrożone zostały specjalne procedury bezpieczeństwa i konieczne zmiany w zakresie organizacji pracy oraz współpracy z klientami i dostawcami, które zostały dokonane w oparciu o wytyczne administracji centralnej RP oraz służb sanitarnych. W wyniku sprawnego działania w powyższym zakresie działalność produkcyjna zakładów Grupy przebiega bez większych zakłóceń. Nie odnotowano również zakłóceń w zakresie łańcucha dostaw, które powodowałyby niemożność świadczenia usług lub realizowania zleceń. Wzrost poziomu absencji chorobowej pracowników nie jest znaczący i nie ma wpływu na działalność poszczególnych zakładów. W Grupie, jak dotąd, potwierdzono trzy przypadki zachorowania wśród pracowników, w zakresie których wdrożono procedury zgodne z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i służb sanitarnych.

Sytuacja płynnościowa Grupy nie uległa niekorzystnym zmianom w związku z pandemią, w szczególności nie odnotowano znaczącego wzrostu opóźnień w zakresie spływu należności handlowych. Grupa utrzymuje bezpieczny poziom wskaźników bankowych, jak również istotne „bufory” płynnościowe w ramach limitów kredytowych.

Ważnym czynnikiem z perspektywy przyszłych wyników jest obserwowana zmiana postrzegania przez klientów dotychczasowej struktury łańcucha dostaw (w szczególności z zakresie rynku ropy i gazu oraz rynku urzędzeń przeładunkowych) i przeniesienia realizacji projektów z konkurencyjnych dla Grupy firm azjatyckich na korzyść podwykonawców europejskich, gdzie możliwy jest bezpieczny i bardziej efektywny nadzór nad realizacją projektu.

Grupa, w ramach swoich możliwości, podejmuje podjął szereg działań w celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii, w szczególności:

- utrzymanie ciągłości działalności - w szczególności wspomniane powyżej działania w zakresie bezpieczeństwa i organizacji pracy oraz zapewnienia dostaw niezbędnych do realizacji produkcji,
- utrzymanie pozycji konkurencyjnej po zakończeniu pandemii – polegającej na intensyfikacji współpracy z klientami w zakresie bieżących i przyszłych zleceń mającej na celu zapewnienie możliwie jak największego obłożenia zakładów produkcyjnych,
- ograniczenie wpływu pandemii na wyniki finansowe – w tym m.in. wprowadzono działania w zakresie redukcji kosztów niezwiązanych z bezpośrednią produkcją, remonty i wydatki okołoprodukcyjne zostały ograniczone do niezbędnych, w uzasadnionych przypadkach ograniczono czas pracy oraz zawnioskowano o rozwiązania antykryzysowe określone Ustawą Covid. Analizowane są również inne działania, które mogą zostać wdrożone w celu dalszego dostosowywania bazy kosztowej do bieżącej sytuacji Grupy.
- zapewnienie bezpieczeństwa płynnościowego Grupy - prowadzony jest wzmożony monitoring i działania w zakresie ściągłości należności, wstrzymane zostały istotne wydatki inwestycyjne i remontowe (poza niezbędnymi), zwiększony został limit kredytu w rachunku bieżącym w ramach umowy finansowania parasolowego z mBankiem o kwotę 6 mln PLN. Łączna kwota dostępnych limitów kredytowych Grupy na dzień niniejszego sprawozdania wynosi 65 mln PLN.

Zarząd Emitenta na bieżąco przeprowadza analizy bieżących i prognozowanych wyników finansowych, płynnościowych na chwilę obecną, pomimo identyfikacji ryzyk o których mowa powyżej, nie stwierdza zagrożenia dla kontynuacji działalności w przewidywanej przyszłości.

Zarząd na bieżąco monitoruje i analizuje wpływ pandemii na działalność Grupy oraz jej wyniki, przy czym faktyczny wpływ skutków pandemii COVID-19 na działalność Grupy i jej przyszłe wyniki jest niemożliwy do precyzyjnego oszacowania oraz uzależniony od czynników, które pozostają poza wpływem lub kontrolą ze strony Grupy. Nie ma jednak wątpliwości co do faktu, że wskutek pandemii, wystąpi pogorszenie skonsolidowanych wyników Grupy Zamet za rok 2020 w stosunku do roku 2019.

Pozostałe

W dniu 17 lutego 2020 roku podpisany został z mBank SA aneks do umowy o linię wieloproduktową w zakresie wydłużenia okres ważności limitu do dnia 30 listopada 2022 roku, z maksymalnym terminem ważności gwarancji do dnia 31 stycznia 2026 roku.

W dniu 20 lutego 2020 roku pomiędzy Zamet Budowa Maszyn S.A. a mBank S.A. podpisany został aneks do umowy o limit wierzytelności w zakresie wydłużenia okres ważności limitu do dnia 30 listopada 2022 roku, z maksymalnym terminem ważności gwarancji do dnia 31 stycznia 2026 roku.

W dniu 24 marca 2020 roku podpisany został aneks do umowy o limit wierzytelności dla podmiotów Grupy Kapitałowej Zamet (finansowanie parasolowe) wydłużający okresy ostatecznej spłaty kredytu w rachunku bieżącym do dnia 30 września 2021 roku oraz pozostałych udzielonych przez bank limitów do dnia 30 września 2026 roku.

W dniu 17 kwietnia 2020 roku podpisany został z mBank SA aneks do umowy finansowania parasolowego w ramach którego, korzystając z zapisów dotychczasowej umowy, strony postanowiły o zwiększeniu maksymalnej kwoty kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 18,0 mln PLN (dotychczas 12,0 mln PLN) na okres od dnia zawarcia aneksu do dnia 29 stycznia 2021 roku. Pozostałe istotne warunki umowy, w tym łączna kwota limitu na wszystkie produkty bankowe w ramach tej umowy, pozostały niezmienione.

Poza powyższymi od zakończeniu okresu sprawozdawczego nie miały miejsca inne zdarzenia, które powinny a nie zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Spółki za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Podpisano:

Artur Jeziorowski - Prezes zarządu

Adrian Smeja - Wiceprezes zarządu

Anna Ganczarska – Główna Księgowa, osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych